

ROADMAP ZET KOERS NAAR COATINGS VAN DE TOEKOMST
16 MKB IS FAVORIETE PROOI VAN CYBERCRIMINELEN 20 HOE
DE CHEMISCHE MAAKINDUSTRIE IN EUROPA TE REDDEN?
26 'NEDERLAND STAAT AL VIER JAAR STIL' 32 ONDERZOEKER
TEUWEN OVER COATINGS VOOR WINDTURBINEBLADEN 36

VERF& INKT#78

Magazine van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten VVVF | maart 2026

The Perfect Mix

Eskens Process Solutions, Kwaliteit en Service

Sterke merken, een ervaren team en een efficiënte service
zijn de ideale mix voor een waardevol partnership

WILHELM NIEMANN
MASCHINENFABRIK

WAB

ESKENS
PROCESS SOLUTIONS

VAN RAPPORTEN NAAR ACTIE, HOE DE CHEMISCHE MAAKINDUSTRIE IN EUROPA TE REDDEN?

26

“Er zijn rapporten genoeg verschenen. We weten wat we moeten doen om de concurrentiekracht van de Europese chemische maakindustrie te redden”, dat zegt VVVF-directeur Jaitske Feenstra in een gesprek over de sprong van rapporten en het nieuwe regeerakkoord naar actie in de praktijk.

16

‘SCHERPERE PRIORITEITEN IN COATING INNOVATIES’

Welke innovaties in coatings en lijmen brengen Nederland verder? De vernieuwde Roadmap Chemistry for Advanced Materials stelt daarin scherpere prioriteiten, aldus André van Linden, voorzitter van de programmaraad. Het gaat om innovaties voor betere, duurzamere en langer beschermende coatings en om slimmigheden zoals ‘omkeerbare’ hechting.

CIRCULAR ECONOMY MEETS TECHNOLOGY

interpack

PROCESSING & PACKAGING
7 ^{TO} 13 MAY 2026
DÜSSELDORF
HALL 10 | BOOTH D22 | E34

VISIT SCHÜTZ AT INTERPACK 2026

Cutting-edge technology meets true circular economy.

We show how closed material cycles can become reality: with packaging solutions that set standards in efficiency, quality, safety, and cost-effectiveness.

Learn all about our comprehensive circular system – including the latest innovations and trends in packaging, technology and your supply chain. Discover how our products and services let you achieve even greater economic benefits and environmental efficiency.

We look forward to seeing you!

SCHÜTZ

SCHÜTZ (Benelux) B.V.

Westelijke Randweg 23

Haven 0413

NL-4791 RT Klundert

Phone +31 168 334 600

info1benelux@schuetz.net

www.schuetz.net/benelux

20

MIDDEN-EN KLEINBEDRIJF FAVORIETE PROOI VAN CYBERCRIMINELEN

Drieënveertig procent van alle cyberaanvallen richt zich op het midden- en kleinbedrijf. Zestig procent van de getroffen ondernemers gaat binnen zes maanden failliet. Het zijn cijfers die duidelijk maken hoe kwetsbaar met name het mkb is voor cybercriminaliteit. Tegen die achtergrond kreeg het betoog van Peter Lahousse, cyberexpert en ethisch hacker, extra urgentie tijdens het VVVF-jaarevent, waar hij sprak over digitale weerbaarheid.

'NEDERLAND STAAT AL VIER JAAR STIL'

Nederland staat stil op vrijwel alle grote dossiers die bepalend zijn voor economische groei en ondernemerschap. Tijdens het VVVF-jaarevent schetste econoom en journalist Martin Visser hoe politieke verlamming, toenemende regeldruk en het uitblijven van keuzes het bedrijfsleven steeds verder klemzetten.

32

7 VOORWOORD MARLIES VAN WIJHE

Geen sterk Europa zonder sterke industrie

8 PROJECT

AkzoNobel en McLaren Racing verlengen partnerschap

10 NWS/SECTOR

Selectie van nieuws en ontwikkelingen in de verf- en drukinktsector

31 GASTCOLUMN

Marten Kops, directeur NVZ, over het Digital Product Passport

34 FOTOREPORTAGE

Impressie van de Mengend Nederland dag op 23 januari in Driebergen

36 BEROEP IN BEELD

Julie Teuwen, universitair hoofddocent faculteit Luchtvaart en Ruimtevaarttechniek TU Delft, over haar onderzoek naar coatings voor windturbinebladen

40 NWS/VVVF

Nieuws en service van de vereniging

45 PODIUMPAGINA'S

Bedrijven presenteren nieuwe producten en diensten voor de sector

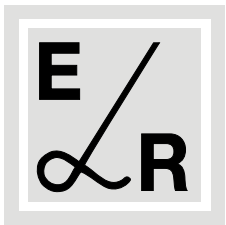
OP DE COVER:

Bescherming in het ziekenhuis.

Beademingsapparatuur en monitors in ziekenhuizen zijn voorzien van een beschermende coating, vaak zelfs van een antibacteriële coatingslaag. Dat geldt ook voor steriele hulpmiddelen en oppervlakken; de coating beschermt ze tegen verontreiniging. Ook de beschermende pakken van medische medewerkers zijn voorzien van een coating met speciale harsen die hen beschermen tegen mogelijke besmetting.

WWW.VVVF.NL/OMONSHEEN

E & R B.V.

Proven Excellence.

NETZSCH *Alpha*[®] NEOS de nieuwe standaard!

Al meer dan 40 jaar uw vertrouwde partner in procesmachines voor de verf- en inkt industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co N.V. bieden wij innovatie disperseersystemen, parelmolens, mengmachines, afvulmachines & turnkey projecten voor de verf- & inkt industrie.

Optimaal dispergeren, malen, mengen en afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

er-bv.com

Geen sterk Europa zonder sterke industrie

Op 11 februari vond in Antwerpen de European Industry Summit plaats. Voorzitter Ursula von der Leyen van de Europese Commissie en meerdere regeringsleiders gingen in dialoog met 25 industriële sectoren om de industrie voor Europa te behouden. Ook de VVVF was erbij. De boodschap van de voorzitter en de regeringsleiders was helder: het tempo en de slagkracht van Europa en haar instituties moeten omhoog.

Het beeld voor de chemische industrie is dan ook alarmerend: jaarlijks verdubbelt het aantal sluitingen, investeringen halveren en stevenen af op nul. In slechts drie jaar tijd, tussen 2022 en eind 2025, sloot Europa 37 miljoen ton aan chemische productiecapaciteit. Dat is bijna één op de tien fabrieken, gaf Marco Mensink, directeur van de Europese branchekoepel Cefic, onlangs in De Telegraaf aan.

Op 13 januari kwam de Europese chemische industrie al op Chemelot in Geleen bijeen voor de start van de Critical Chemicals Alliance. Dit strategische forum moet de uitdagingen in onze sector aanpakken: handelsdruk, fabriekssluitingen en technologische achterstanden die investeringen in modernisering vereisen. De VVVF neemt actief deel aan de Alliance, omdat de problemen urgent zijn. We worden geconfronteerd met een stapeling van Europese en nationale regeldruk, hoge energieprijzen en oneerlijke concurrentie. De VS bestookt Europa met heffingen en China dumpst producten op ons continent.

Naast deze externe druk groeit ook de digitale dreiging. Tijdens ons VVVF-jaarevent gaf securityexpert Peter Lahousse inzicht in de werkwijze van cybercriminelen. Ze hanteren het GTA-model: geloofwaardigheid, tijdsdruk en angst (emotie). Afhankelijk van de kwetsbaarheid kiezen zij hun aanpak. Vooral het mkb is kwetsbaar, blijkt uit het artikel in deze editie. Veel bedrijven beschikken niet over gespecialiseerde IT-beveiliging, terwijl cybercriminelen dankzij anonimiteit en schaalgrootte van internet relatief eenvoudig slacht-

offers maken. Zijn advies? 'Wees alert en bereid je voor.' De recent verschenen handreiking van VNO-NCW 'Weerbaarheid: weet wat je te doen staat' biedt hiervoor praktische handvatten.

Van geopolitieke spanningen tot cyberrisico's: de uitdagingen zijn groot. Maar zoals vaak gezegd wordt: "never waste a good crisis". Laten we deze periode van verandering ook benutten om te bewegen naar een duurzamere sector. Verf, inkt en coatings spelen daarin een cruciale rol, zoals blijkt uit het artikel over innovaties in coatings en de roadmap 'Chemistry for Advanced Materials' die de Nederlandse overheid wil concretiseren.

Al deze uitdagingen roepen de vraag op wat deze turbulente tijden voor ondernemers betekenen. Econoom en journalist Martin Visser schetste tijdens het VVVF-jaarevent hoe politieke verlamming, toenemende regeldruk en het uitblijven van keuzes het bedrijfsleven steeds verder klemzetten. Hopelijk brengt de nieuwe regering van minister-president Rob Jetten hier verandering in en komt er stabiliteit in het landbestuur. En torpedeert de oppositie niet meteen alle voorstellen 'omdat het niet kan.'

Die stabiliteit begint bij samenwerking, óók in de industrie. Een mooi voorbeeld vind ik de ontwikkeling van de EcoBeautyScore door meer dan zeventig cosmeticabedrijven. Het milieulabel beoordeelt huidverzorgingsproducten op een schaal van A tot E. Dat soort initiatieven laat zien dat de sector in beweging is.

Het is positief dat de ernst van de situatie inmiddels tot op het hoogste politieke niveau is doorgedrongen. Europa is een rijk continent met goed opgeleide mensen, sterke universiteiten en een enorm potentieel. Het wordt ons niet gegeven, we moeten er wel voor aan de slag, ook als industrie. Maar dat is zeker de moeite waard. Er is nu eenmaal geen veerkrachtig, veilig of sterk Europa mogelijk zonder een sterke Europese industrie.

Marlies van Wijhe,
Voorzitter van de VVVF

AKZONOBEL EN MCLAREN RACING VERLENGEN PARTNERSCHAP

AkzoNobel en het McLaren Mastercard Formula 1 Team hebben hun partnerschap verlengd en uitgebreid naar de wereld van de enduranceracerij. Daarnaast is AkzoNobel een van de eerste partners geworden van het McLaren United Autosports WEC Hypercar Team, in aanloop naar de deelname aan het FIA World Endurance Championship (WEC) volgend jaar.

Beide partijen werken sinds 2008 samen en delen een focus op prestaties en innovatie. Die samenwerking werd vorig jaar bekroond met het winnen van zowel de wereldtitel bij de coureurs als bij de constructeurs in de Formule 1 door het McLaren Mastercard Formula 1 Team.

Het FIA World Endurance Championship is een mondiale sportwagenraceklasse die zich richt op langeafstandsraces waarin betrouwbaarheid, strategie en teamprestaties centraal staan.

De Hypercar-categorie is de hoogste klasse binnen het kampioenschap en werd geïntroduceerd in 2021. Het WEC omvat onder meer de beroemde 24 uur van Le Mans, een race die McLaren bij zijn debuut in 1995 wist te winnen.

WWW.AKZONOBEL.COM
FOTO: AKZONOBEL

COATINGS SPELEN ESSENTIËLE ROL BIJ OLYMPISCHE WINTERSPELEN

Coatings speelden opnieuw een essentiële rol bij de Olympische en Paralympische Winterspelen in Milaan en Cortina d'Ampezzo van 6 tot en met 22 februari 2026. Niet alleen achter de schermen, maar zelfs zichtbaar tijdens de openingsceremonie.

Drie gigantische verftubes in rood, geel en blauw daalden neer vanuit het dak van het stadion. Deze primaire kleuren, symbool voor creativiteit en oneindige mogelijkheden, bepaalden de visuele toon. Rondom de kleuren ontvouwde zich een groots feestelijk defilé. Deze beeldtaal is meer dan esthetiek alleen. Coatings zijn onmisbaar bij grootschali-

ge sportevenementen als de Olympische Winterspelen. Zelfs de fakkels met de Olympische vlam zijn voorzien van een coating. Beschermende coatings zijn ook aangebracht op staal en beton van skischansen, tribunes en sporthallen, waar ze zorgen voor effectieve corrosiebescherming en een langere levensduur onder zware weers- en gebruiksomstandigheden. Antislip-

verven vergroten de veiligheid op trappen, hellingbanen en noodroutes, terwijl slijtvaste vloercoatings worden toegepast in ijsarena's, kleedruimtes en technische ruimten. Daarnaast zijn coatings terug te vinden op skeleton- en skihelmen, bobsleeën en in markeringen op skischansen en ijsbanen. En dat is nog maar een greep uit alle toepassingen.

ONDERZOEK: CO₂-VOETAFDRIJK VAN PAPIEREN RECLAMES AANZIENLIJK LAGER DAN DIGITALE RECLAME

Papieren reclame is minder belastend voor het milieu dan digitale reclame. Dat blijkt uit een onderzoek van het Duitse Öko Institut. De CO₂-uitstoot van advertenties op papier ligt

gemiddeld ongeveer 30 procent lager dan die van digitale advertenties. Papieren reclamefolders veroorzaken zelfs vijf keer minder CO₂-uitstoot dan digitale folders, meldt Print Matters. Uit het onderzoek komt gedrukte reclame duidelijk naar voren als de duurzamere keuze. Volgens de onderzoekers is dit vooral te verklaren door de grote hoeveelheid data die digitale reclame via

servers en netwerken verwerkt. Bij online folders zijn met name de servers verantwoordelijk voor het grootste deel van de CO₂-uitstoot. Bij online banners op websites wordt zelfs 78 procent van de uitstoot veroorzaakt door het gebruik van smartphones, tablets en pc's. Het onderzoek is gebaseerd op 52 gedrukte producten uit Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en Nederland.

De beoordeling is uitgevoerd volgens internationaal erkende normen voor levenscyclusanalyses (LCA) en voldoet aan de methodologische eisen van de onderliggende ISO-normen. Het onderzoek is geïnitieerd door verschillende grafische brancheorganisaties, waaronder het Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen (KVGO). www.oeko.de

VAN WIJHE VERF ONDERZOEKT ANDERE WATERBRONNEN

Koninklijke Van Wijhe Verf kijkt naar verschillende alternatieve bronnen voor het water dat het bedrijf nodig heeft, zoals regenwater, circulair proceswater, zeewater en brak water. De platte daken van de gebouwen op de twee locaties in Zwolle leveren volop regenwater. De kwaliteit is goed voor industrieel gebruik en het is microbiologisch in orde. Het continu waarborgen van een

constante kwaliteit is nog onderwerp van onderzoek. Drinkwaterbedrijven zoals Vitens voorspellen schaarste en leveringonzekerheid. Dit is een reden voor de verfproducent om water centraal te stellen. "Grote drinkwaterbedrijven waarschuwen dat in die gevallen de consument voor gaat boven de industrie en bedrijven," zegt Ron Hulst, manager R&D. "Wij erkennen de urgentie al langer en onderzoeken besparingsmogelijkheden, hergebruik en alternatieve bronnen." www.vanwijheverf.nl

VUURTOREN LANGE JAAP KRIJGT NIEUWE COATING

De monumentale vuurtoren De Lange Jaap bij Den Helder wordt gerenoveerd, gestabiliseerd en krijgt ook een nieuwe coating. De vuurtoren werd in 1878 in gebruik genomen en kreeg in 1988 de status van rijksmonument. Met een hoogte van 63,45 meter is het de hoogste nog brandende vuurtoren van Nederland en de hoogste gietijzeren toren van Europa. De vuurtoren vertoonde

ernstige scheuren en corrosie in de gietijzeren constructie, waardoor veiligheid niet meer gegarandeerd kon worden en er eerst onderzoek en later een restauratie- en stabilisatieopgave moest komen om de iconische toren te behouden. Ingenieurs- en adviesbureaus, waaronder Movares, en aannemers zoals Strukton zijn betrokken bij het onderzoek, het ontwerp en de voorbereiding van de renovatie van 7,7 miljoen euro. www.rijkswaterstaat.nl

Precisie-oppervlaktetesten opnieuw **gedefinieerd**

ELCOMETER 1720 ABRASIE- EN WASBAARHEIDSTESTER:

Voor verffabrikanten is het essentieel dat een coating bestand is tegen reiniging. De Elcometer 1720 Abrasie- en Wasbaarheidstester biedt een gecontroleerde omgeving om jarenlange slijtage in enkele minuten te simuleren.

TEKNOS BESCHERMT GOTEN BIJ KASRENOVATIE IN VIERPOLDERS

De kassen van Van der Linden Koot Tuinbouw in Vierpolders (gemeente Brielle) hebben een grootschalige kasrenovatie ondergaan. Bij het onderhoudswerk zijn onder andere de goten vervangen en afgewerkt met een watergedragen 'direct to metal'-coating van Teknos. Twintig monteurs van HS Tuinbouw Service voerden de kasrenovatie uit, waarbij diverse onderdelen zijn vernieuwd en onderhouden. Het luchtmechaniek van de kassen is aangepakt, evenals andere essentiële instal-

laties. De watergedragen 'direct to metal'-coating van Teknos Ferr-ex Combi - geleverd door Simonis Verf - is direct op de metalen goten aangebracht. Het biedt langdurige bescherming onder de specifieke omstandigheden in de kas. De renovatiewerkzaamheden hadden een strakke planning: uiterlijk 19 januari 2026 moest het zijn afgerond om ruimte te maken voor andere gewassen in de kassen. Die planning is ruimschoots gehaald.

www.teknos.com

AXALTA ONTHULT 'SOLAR BOOST' ALS KLEUR VAN 2026

Axalta Coating Systems heeft de wereldwijde autokleur van het jaar 2026 aangekondigd: Solar Boost. Volgens de verfproducent straalt deze warme oranje tint unieke energie uit en is de kleur ontworpen voor moderne

voertuigen. Met champagnekleurige vlokken biedt de kleur een zelfverzekerde uitstraling die van zonsopgang tot zonsondergang schittert. Solar Boost weerspiegelt volgens Axalta een verschuiving naar individualistische designkeuzes, waarbij consumenten voertuigen zoeken die bij hun identiteit passen. De gedurfde tint speelt in op de groeiende

interesse in expressieve kleuren, vooral onder jongere, trendbewuste kopers. Axalta's wereldwijd kleuronderzoek toont aan dat oranje emotionele expressie oproept. Dit is het twaalfde jaar dat Axalta een autokleur van het jaar onthult, waarmee ze inspelen op veranderende kleurvoorkeuren in de auto-industrie.

www.axalta.com

ZANDLEVEN COATINGS KRIJGT 30 NESTKOMMEN VOOR HUISZWALUW

Het ecologisch team van Frisia Groep plaatste op 4 december 2025 dertig nestkommen aan het pand van Zandleven Coatings in Leeuwarden. Hiermee krijgt de grote groep huiszwaluwen die hier al jaren broedt extra ondersteuning voor het komende broedseizoen. Onder de dakranden van het monumentale pand van Zandleven Coatings broedt al meerdere jaren een grote groep huiszwaluwen. Directeur Waling Dijkstra draagt deze vogels een warm hart toe en was bereid mee te werken aan het plaatsen van de dertig nestkommen. "Het ziet er netjes uit en ik ben er trots op". De verfproducent draagt hiermee bij aan natuurinclusief bouwen. De gemeente Leeuwarden volgt de komende jaren nauwlettend hoe de huiszwaluwen de nieuwe nestkommen bij Zandleven Coatings gebruiken. Zo blijft de gemeente leren hoe ze deze soort het beste kan ondersteunen.

www.zandleven.com

FLINT GROUP KRIJGT HOGE WAARDERING VOOR TRANSPARANTIE IN KLIMAAT- EN WATERACTIE

Flint Group, een leverancier van inkt, coatings en serviceoplossingen voor de wereldwijde verpakings- en drukindustrie, heeft overall B-scores behaald in de CDP-beoordelingen voor klimaatverandering en waterzekerheid. In verschillende belangrijke categorieën behaalde het bedrijf A en A- beoordelingen. CDP is een wereldwijd erkend non-profit platform voor milieuraportage. Het beoordeelt de transparantie van duurzaamheidsrapportages van bedrijven en kent scores toe van 'A' tot 'D'. Binnen de CDP-klimaatcriteria behaalde Flint Group

een 'A'-score in verschillende categorieën, waaronder milieubeleid, governance en scope 3-emissies. Voor emissiereductie-initiatieven en koolstofarme producten kreeg het bedrijf een 'A'. Het bedrijf ziet dit als erkenning van de vooruitgang die het heeft geboekt bij het terugdringen van de broeikasgasemissies met 34 procent ten opzichte van het referentiejaar 2019. Voor de waterrapportage scoorde het bedrijf 'A'-scores in onder meer de categorieën doelstellingen en waterboekhouding.

www.flintgrp.com

VERF BESTELLEN BIJ TEMU EN ALIEXPRESS? DAN KRIJGT JE NIETS OPGESTUURD

Bij Chinese webshops als Temu en AliExpress is vrijwel alles te koop, maar hoe zit dat met verf? De VVVF nam de proef op de som en bestelde vier verfproducten: een muurverf,

vloercoating, autoreparatielak en een metaallak. Het viel direct op dat de producten per liter vaak duurder waren dan in Nederland en alleen verkrijgbaar in kleine hoeveelheden tot maximaal één liter. De advertenties stonden vol claims als 'environmentally friendly' en 'anti-fungal', maar verplichte gevaarsymbolen en gebruiksaanwijzingen ontbraken. Deze producten voldoen daarmee vrijwel zeker niet aan de Europese wetgeving. De grote vraag was of de producten überhaupt Europa binnen komen. Het antwoord bleek nee. Alle vier de bestellingen werden bij het laatste sorteercentrum tegengehouden met de melding: 'Pakket bevat verboden items'. Vermoedelijk greep de Chinese douane in. De betalingen werden teruggestort.

SLUISDEUREN ZEESLUIJS FARMSUM NA ONDERHOUD WEER IN FUNCTIE

Het grote onderhoud aan de sluisdeuren van de Zeesluis Farmsum is succesvol afgerond. Deze sluis speelt een cruciale rol, niet alleen in het schutten van schepen, maar ook als waterkerende structuur. Zowel de deuren van de grote sluis als de vloed- en stormvloeddeuren van de kleine sluis zijn voorzien van een nieuwe coating van

AkzoNobel. De Zeesluis vangt eb en vloed op, waardoor het zoute water van de Eems niet in het Eemskanaal kan stromen. De deuren zijn met een speciale transportwagen van Mammoet naar een loods in Farmsum verplaatst, waar ze werden ontmanteld, gereinigd en gerepareerd. Na herstel zijn ze opnieuw geconserveerd, zodat ze de komende twintig jaar beschermd zijn tegen roest en slijtage.

www.akzonobel.com

RECYCLER DE PAAUW ONTWIKKELT RECYCLAAT VOOR VERPAKKINGSEMMERS

De Paauw Sustainable Resources ontwikkelde een hoogwaardig kunststof op basis van gerecycled polypropyleen (rPP) voor deksels van verf- en lijmcontainers. Dit recyclaat, afkomstig uit Nederlandse post-consumer afvalstromen, voldoet volgens de fabrikant aan dezelfde functionele eisen als virgin materiaal, waaronder stapelbaarheid en een betrouwbare sluiting. De

innovatie is een concreet voorbeeld binnen het Deltaplan Circulaire Plastic Verpakkingen van Verpact, dat inzet op opschaling van recyclaat in verpakkingen. Bedrijven committeren zich om tot 2030 gerecycled kunststof toe te passen, vooruitlopend op Europese verplichtingen. Deelnemers zijn onder meer PPG Coatings, Koninklijke Van Wijhe Verf, Uzin Utz Nederland en Omnicol. Binnen VVVF- en VLK-leden is toepassing van recyclaat in kunststofemmers inmiddels breed ingeburgerd

www.verpact.nl

ZET CIRCULARITEIT OP 1

Procesmachines worden nog steeds weggedaan wanneer ze overbodig zijn geworden en dat vinden wij zonde.

In het hergebruiken van overtollige procesmachines zit namelijk nog veel waarde én het is beter voor het milieu.

Bent u op zoek naar nieuwe machines voor uw productieproces? Overweeg dan eens de vele voordelen van gebruikte machines van Foeth:

- ✓ **Grootste voorraad - meeste keus**
- ✓ **Machines zijn direct leverbaar**
- ✓ **Betrouwbare en bewezen kwaliteit**
- ✓ **Inruil en verkoop aan Foeth mogelijk**

Daarnaast voorkomt de inzet van een gebruikte machine de uitstoot van gemiddeld 4,43 ton CO₂ die vrijkomt bij de productie van een nieuwe!

Ga voor groen en profiteer!

FOETH

REUSE TO REDUCE

PREMIUM KWALITEIT MACHINES

2800+ ITEMS OP VOORRAAD

VOLLEDIG GETEST EN GEREVISEERD

TECHNISCHE EXPERTISE EN SUPPORT

Welke innovaties in coatings en lijmen brengen Nederland verder? De vernieuwde Roadmap Chemistry for Advanced Materials stelt daarin scherpere prioriteiten, aldus André van Linden, voorzitter van de programmaraad. Het gaat om innovaties voor betere, duurzamere en langer beschermende coatings en om slimmigheden zoals 'omkeerbare' hechting.

TEKST: MARGA VAN ZUNDERT
FOTO'S: BISONDER PRODUCTIES / VVVf

Coatings dienen ter verfraaiing en bescherming, leerde chemicus André van Linden tijdens zijn studie uit de klassieker 'Moderne verven en lakken' van ingenieur M.F. Kooistra. "Maar dat is tegenwoordig niet meer genoeg", benadrukt de zelfstandig consultant en voorzitter van de programmaraad van ChemistryNL (Nederlandse Topsector Chemie). Een moderne coating heeft nu meestal allerlei extra functies. De laag weerkaatst bijvoorbeeld zonlicht, stoot stof af, is zelfhelend of magnetisch, geleidt stroom, weert graffiti of gaat de aangroei van zeewier en kokkels tegen.

De vernieuwde Roadmap richt zich op de ontwikkeling van de volgende generaties van deze 'smart' coatings en lijmen. Innovaties die onze maatschappij verder brengen omdat ze duurzaamheid bevorderen of betere en levensduur-verlengende bescherming bieden.

Het document dient als leidraad voor verschillende grote Nederlandse financiers van onderzoek zoals NWO, het ministerie van OC&W en EZ. Zij ondersteunen onderzoekers en bedrijven via onderzoekssubsidies. Een belangrijke voorwaarde in hun calls is dat onderzoeksvoorstellen binnen de Roadmap vallen. De programmaraad krijgt elke maand een handvol aanvragen onder ogen. Van Linden: "Wij keuren geen aanvragen goed of af; dat doen de programmacommissies van de betreffende instanties. Maar wij beoordelen wel of een onderzoeksvoorstel past binnen de Roadmap, binnen wat Nederland beter maakt."

Waarom een vernieuwde Roadmap? "We zien met enige regelmaat voorstellen binnenkomen die op de letter beschouwd

misschien aanhaken op de eerdere Roadmap, maar niet op de gestelde prioriteiten. Je moet een Roadmap echt scherp formuleren. Dat hebben we verbeterd. Het moet nadrukkelijk gaan om innovaties waar de maatschappij om vraagt. En we mikken daarbij op nieuwe technologieën en ideeën die nog niet of nauwelijks in coatings zijn toegepast en kunnen leiden tot langere bescherming, meer duurzaamheid en nieuwe functionaliteiten. Die willen we een duwtje geven. In ontwikkeltermen: we willen vindingen van TRL -technology readiness level- 2-3 naar 5-6 tillen."

Resulteert zo'n Roadmap daadwerkelijk in meer gerichtere innovatie? "Dat is een terechte maar ook lastige vraag om te beantwoorden. Als programmaraad hebben we nog weinig overzicht over de opbrengst; meer grip daarop staat hoog op onze agenda. Maar dat is lastig omdat bij de meeste onderzoeksprojecten bedrijven zijn betrokken, wat betekent dat veel resultaten onder het bedrijfsgeheim vallen. Maar ik geloof zeker dat het resultaat oplevert. Snel nadat de eerste Roadmap in 2015 werd gepresenteerd, is het ARC CBBC, het Advanced Research Center Chemical Building Blocks Consortium, tot stand gekomen. Die twee gebeurtenissen kun je niet los zien van elkaar. En binnen ARC CBBC is veel veronderzoek gedaan, bijvoorbeeld door de groep van Nobelprijswinnaar Ben Feringa. Daar is onder andere een veelbelovend biobased alternatief voor acrylaten uitgerold: butenolide. Een stof die via fotochemie kan worden gemaakt uit furfural, een breed beschikbare biobased grondstof. Butenolides zijn nieuwe bouwstenen voor onder andere coatings die door licht uitharden. Startup Circolide brengt die vinding nu naar de markt."

VOORZITTER PROGRAMMARAAD ANDRÉ VAN LINDEN
OVER VERNIEUWDE ROADMAP

**'SCHERPERE
PRIORITEITEN
IN COATING
INNOVATIES'**

Over André van Linden

2026–heden
Zelfstandig managing
consultant

2017–heden
Voorzitter
programmaraad
Chemistry for Advanced
Materials, ChemistryNL

2018–heden
Voorzitter ISO TC35
technisch comité voor
verf en vernis

Welke technologieontwikkelingen maken smart innovaties mogelijk?

“Dat zijn er vele. Een coating is een zeer complex geheel; dat wordt vaak onderschat. Ze bestaan uit zeker vijftien ingrediënten. Sommige hebben een eenduidige functie, bijvoorbeeld een antischuimmiddel of biocide. Samen zorgen ze voor optimale duurzaamheid, verfraaiing, verwerkbaarheid, bescherming en dan meestal ook nog voor een smart functie. Innovatie komt vooral voort uit onze groeiende kennis over wat er op moleculair niveau gebeurt aan het oppervlak tussen materiaal en coating. Fundamentele kennis dus van elektrochemie, redoxreacties, organische en fotochemie bijvoorbeeld.”

Anticorrosiviteit is en blijft een belangrijke prioriteit in de nieuwe Roadmap?

“We hebben grote stappen gezet in anticorrosieve coatings. Dertig, veertig jaar geleden roestte je auto zo snel dat er soms een hele bodem onder uitviel. Dat kun je je haast niet meer voorstellen. En dat komt door betere anticorrosieve coatings; het staal is niet drastisch veranderd. Maar innovaties in anticorrosiviteit blijven zeer belangrijk. Veel van onze Nederlandse prachtige bruggen dateren uit de naoorlogse jaren. Helaas zijn er ook veel in slechte staat door gebrekkig onderhoud. Het verwijderen van oude coatings op bruggen, gebouwen en windmolens en aanbrengen van een nieuwe laag zijn kostbare projecten. Financieel gezien vormt het zelfs de grootste tak van de coatingindustrie. Verbetering van anticorrosiviteit, maar ook van hechting, zelfherstel en levensduur is dus een blijvende prioriteit. En het zou prachtig

‘Het moet nadrukkelijk gaan om innovaties waar de maatschappij om vraagt. We mikken daarbij op nieuwe technologieën en ideeën’

zijn wanneer anticorrosieve coatings eenvoudiger te verwijderen zijn aan het eind van hun levensduur. Reversibele hechting is ook een belangrijk speerpunt in de Roadmap.”

Vordert het al met die ‘omkeerbare’ hechting?

“In Nederland loopt hiernaar nog relatief weinig onderzoek. Er zijn wel interessante ideeën zoals coatings waarin je met ultrasoongeluid specifiek verbindingen zou kunnen afbreken of coatings die ver boven de gebruikerstemperatuur spontaan loslaten. Reversibele hechting is ook in de verpakkingindustrie een prioriteit. Voedselverpakkingen zijn doorgaans opgebouwd uit verschillende lagen om chips, noten of koekjes knapperig te houden. Elke laag heeft een functie in het buitenhouden van vocht, vuil en zuurstof. Maar al die

lagen maken recycling haast onmogelijk, dat is een duidelijk maatschappelijk probleem.”

Is er meer budget nodig? “Dat zou mooi zijn. De oplossing hoeft natuurlijk niet uit Nederland te komen, maar wij zijn van oorsprong goed in coatingonderzoek. De aanwezigheid van grote multinationals als AkzoNobel en destijds DSM heeft daaraan bijgedragen. Op dit moment investeert Nederland nog steeds substantieel geld, maar minder dan voorheen. Zo verliezen we langzaam onze vooraanstaande positie. Nederland zakt ook op de lijst van innovatieve landen en dat vind ik zorgwekkend. Een klein, dichtbevolkt, hoogopgeleid land moet het economisch gezien juist van innovatie hebben.”

Wat zijn andere ‘slimme’ functionaliteiten waar de Roadmap zich op richt? “Dat zijn er veel. Anti-fouling coatings bijvoorbeeld. De aangroei van schelpen en zeewier op schepen vraagt al snel tot een kwart meer brandstof. Ideaal is een coating die aangroei tegengaat zonder dat zo’n laag afslijt. Vroeger had je coatings waaruit tin of koper vrijkwam maar dat schaadt het zeeleven. Er zijn nu duurzamere anti-foulingcoatings maar de uitdaging is om coatings te ontwikkelen die geen schadelijke stoffen afgeven. Er loopt bijvoorbeeld onderzoek naar coatings met zwitterion dendrimeren aan het oppervlak, dat zijn struikachtige moleculen met zowel positieve als negatieve ladingen aan de buitenzijde. Levende organismen lijken dat geen prettige omgeving te vinden om zich te nestelen.

Een heel ander voorbeeld zijn luchtzuiverende coatings. Een vergaderkamer wordt al snel een muffe boel. Een verf die de lucht zuivert of geurtjes maskeert, is heel welkom. Ook hier gebeurt al onderzoek naar in Nederland. Mirjam de Graaf bewees dat je titaniumoxide op zeolieten in coatings kunt verwerken die vluchtige organische stoffen in lucht kunnen afbreken.

Maar er is een hele lijst aan nuttige, extra functionaliteiten. Antibacteriële coatings, koelende coatings, brandwerende coatings, coatings die radar-transparant zijn, ijsafstotend of aerodynamisch. En zo kan ik nog even doorgaan.”

Wat verwacht u van ‘hot topics’ als ultradunne coatings en AI? “De ontwikkeling van grootschalige, precisie-depositietechnieken voor submicronlagen is een van de prioriteiten in de vernieuwde Roadmap. Om eerlijk te zijn, geloof ik zelf niet zo in superdunne coatings omdat ze snel beschadigen. Maar wellicht zie ik dat helemaal verkeerd, met bijna 65 jaar ben ik in alle eerlijkheid natuurlijk een oude vent ...

Om AI succesvol in te zetten heb je grote datasets nodig om je algoritmes te trainen. In de nieuwe taalmodellen is dat goed gelukt. Ik kan me goed voorstellen dat AI ook in de optimalisatie van de processen om coatings te maken een rol kan hebben, in de proces-

techniek. Maar voor coating design zelf, lijkt me het moeilijk. Hoe krijg je grote hoeveelheden betrouwbare data bijeen? Ik heb nog geen overtuigend voorbeeld zien langskomen. En je moet oppassen dat modelleringsonderzoek niet enorm veel energie opsoupeert zonder dat het succes oplevert. Wij zoeken in de programmaraad nog naar een expert om goed in de Roadmap te verwoorden welke innovaties we steunen en welke niet.

AI en computer modellering worden overigens wel genoemd voor de ontwikkeling van nieuwe bouwstenen en polymeren voor coatings. Met butenolide-modificaties voor coatings kun je bijvoorbeeld heel veel kanten op. Welke zijn nuttig? Dat is zo’n gebied waar AI mogelijk nuttig kan zijn.”

Prioriteiten in de nieuwe Roadmap:

- Langdurig beschermende en levensduurverlengende coatings
- Coatings voor circulaire verpakkingen
- On-demand reversible (‘omkeerbare’) lijmen en coatings
- Coatings voor de energietransitie
- Retrofit coatings

Meer informatie:
de Roadmap Chemistry for Advanced Materials is te downloaden via de website van ChemistryNL

A person wearing a white, featureless mask and a dark hoodie is looking directly at the camera. They are in a server room, with several computer monitors visible in the background. The lighting is dim and blue-toned, creating a mysterious and tech-oriented atmosphere.

80%

DE GEMIDDELDE
SCHADE LOOPT OP
TOT 80 PROCENT
VAN DE JAAROMZET

DE PROOI

MIDDEN-EN KLEINBEDRIJF FAVORIETE PROOI VAN CYBERCRIMINELEN

Drieënveertig procent van alle cyberaanvallen richt zich op het midden- en kleinbedrijf. Zestig procent van de getroffen ondernemers gaat binnen zes maanden failliet. Het zijn cijfers die duidelijk maken hoe kwetsbaar met name het mkb is voor cybercriminaliteit. Tegen die achtergrond kreeg het betoog van Peter Lahousse, cyberexpert en ethisch hacker, extra urgentie tijdens het VVVF-jaarevent, waar hij sprak over digitale weerbaarheid.

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO'S: ISTOCK / BISONDER PRODUCTIES

De bevlogen cybersecurity-expert houdt zich fulltime bezig met cybercriminaliteit en digitale veiligheid. Als oprichter van Cybercrimeinfo is Lahousse gespecialiseerd in cybercriminaliteit en opsporing op het darkweb. Sinds 2017 zet de Bredenaar zich volledig in voor het vergroten van bewustwording en het bieden van oplossingen tegen cyberdreigingen. Als onderzoeker en spreker volgt hij de razendsnelle ontwikkelingen op de voet en vertaalt hij complexe dreigingen naar begrijpelijke en toepasbare inzichten voor organisaties. Lahousse werkt samen met politie, gemeenten en bedrijven en stuurt dagelijks rapportages over actuele cyberdreigingen naar binnen- en buitenlandse veiligheidsdiensten, met als doel Nederland weerbaarder te maken tegen geopolitieke dreigingen en nieuwe cyberaanvallen.

Failliet

Cybercrime, ook wel computercriminaliteit genoemd, treft in toenemende mate het midden- en kleinbedrijf. Zo is 43 procent van de cyberaanvallen specifiek op het mkb gericht. En het loopt vaak slecht af: zestig procent van de mkb'ers die slachtoffer wordt van een ernstige cyberaanval gaat binnen zes maanden failliet, blijkt uit curatorrapporten. De kosten zijn enorm: gemiddeld loopt de schade op tot 80 procent van de jaaromzet. Elke elf seconden wordt wereldwijd een bedrijf getroffen door een ransomware-aanval. Verzekeren is mogelijk, maar 'pas op voor adders onder het gras', waar-

schuwde Lahousse. Verzekeraars stellen steeds strengere eisen aan cybersecuritymaatregelen bij bedrijven en premies kunnen fors oplopen.

Kosten

Naast directe financiële schade wees Lahousse op de indirecte gevolgen van cybercriminaliteit, zoals reputatieschade, productiestilstand en personeel dat moet vertrekken. Hij verwees naar ondernemer Xander Koppelmans uit Goes, die na een hack letterlijk alles kwijtraakte. "Binnen twee jaar van zorgeloos naar dakloos." De dader bleek in China te zitten en daar was juridisch nauwelijks tegen op te treden.

Lahousse liet in een video zien hoe ransomwarecriminelen te werk gaan. Zij stelen data, zetten bedrijfssystemen op slot en eisen losgeld om de systemen weer vrij te geven. Wereldwijd loopt de schade in de duizenden miljarden euro's. Het gaat om zware, goed georganiseerde criminaliteit met een enorme maatschappelijke impact. Zo wisten cybercriminelen onlangs met één aanval honderden bedrijven tegelijk te treffen. Hun eis? "Jullie krijgen je data terug als wij 70 miljoen dollar aan bitcoins ontvangen."

MKB kwetsbaar

Vooral het mkb is kwetsbaar, bleek uit zijn presentatie. Veel bedrijven beschikken niet over gespecialiseerde IT-beveili-

Diva*

***a challenging raw material**
[highly flammable, explosive]

**The more complex it is to handle raw materials,
the more we are in our element!**

We Love Ingredients.

Raw materials automatically
converting | storing | dosing | conveying | weighing | screening

[We also stand for
simple solutions ...]

AZO.

www.azo.com

VERFBLIKOPENER.NL

- BESTEL RECHTSTREEKS BIJ DE FABRIKANT -

100 % Made in Solingen / Germany

HOE CYBERCRIMINELEN SYSTEMATISCH TE WERK GAAN

Om inzicht in de werkwijze van cybercriminelen te geven, is er het Cyber Kill Chain model. Het bestaat uit de volgende zeven stappen.

1. Verkenning – het identificeren van doelwitten door informatie te verzamelen
2. Bewapening – het creëren van malware of andere tools om de aanval uit te voeren
3. Bezorging – het afleveren van de schadelijke software of exploit, bijvoorbeeld via e-mail
4. Uitbuiting – het benutten van kwetsbaarheden in het doelwit om toegang te krijgen
5. Installatie – het installeren van malware, zoals een backdoor, om controle te verkrijgen
6. Beheer en controle – het opzetten van een communicatiekanaal tussen de aanvalleur en systeem
7. Uitvoeren van het doel – het behalen van het uiteindelijke doel

TIPS EN TRICKS OM DE DIGITALE WEERBAARHEID TE VERHOGEN

Underschat de impact niet

Creëer bewustzijn binnen de organisatie

Zorg dat de software up to date is

Monitor en inventariseer kwetsbaarheden

Stel een incidentrespons en herstelplan op

ging, terwijl cybercriminelen dankzij anonimiteit en schaalgrootte van internet relatief eenvoudig slachtoffers maken en lang buiten het zicht van opsporingsdiensten blijven. Het traceren van daders is lastig, mede omdat zij opereren vanuit andere landen. Zelfs als criminelen worden geïdentificeerd, is arrestatie vaak problematisch. De motieven variëren, maar geld verdienen en het toebrengen van schade aan bedrijven zijn de belangrijkste drijfveren.

Daarom is het essentieel om te investeren in goede beveiliging en conflicten tussen directie en IT-afdeling te voorkomen wanneer het misgaat. Lahousse wees erop dat cybercriminelen op het darkweb kant-en-klare tools kopen waarmee verouderde beveiliging eenvoudig is te omzeilen.

Cryptovaluta

De wereld van cybercrime is zowel fascinerend als verontrustend. In deze digitale schaduwwereld gebeurt van alles: van hacken, phishing en ransomware tot helpdeskfraude en illegale handel op het darkweb. Ook cryptovaluta spelen een belangrijke rol bij illegale transacties, net als complexe cyberaanvallen waarbij staten en criminelen soms samenwerken. Cybercriminelen worden steeds professioneler en gericht; hun technieken worden geavanceerder en effectiever.

Het is een groeiend probleem dat iedereen raakt: van individuen en bedrijven tot overheden.

Gestolen data worden vaak gedeeld of verkocht op het darkweb, bijvoorbeeld om slachtoffers onder druk te zetten of extra inkomsten te genereren. De gevolgen zijn groot: emotionele schade, identiteitsfraude, financiële verliezen, reputatieschade en juridische problemen. De afgelopen jaren is een zorgwekkende stijging zichtbaar in het aantal Belgische en Nederlandse organisaties (het werkgebied van Lahousse) waarvan gegevens op het darkweb zijn gelekt.

Nep QR-codes

Volgens Lahousse kennen cybercriminelen grofweg twee aanvalsroutes: via de mens en via de techniek. Technisch gaat het vaak mis door verouderde software en ontbrekende beveiligingsupdates. Aan de menselijke kant spelen zwakke of hergebruikte wachtwoorden een belangrijke rol, net als het onzorgvuldig aanklikken van links of het openen van verdachte bijlagen. “Een e-mail is de hoofdtoegang voor een crimineel. Daar moet je goed toezicht op houden. Maar dat gebeurt niet, want we handelen onze mails snel af en hebben niet door dat achter een bestand een hacker kan schuilgaan.”

Hij waarschuwde voor het ‘valse gevoel van veiligheid’ dat tweestaps-verificatie (2FA) kan geven. Moderne aanvalstechnieken zijn steeds beter in staat 2FA te omzeilen. Daarom is het noodzakelijk om 2FA te combineren met aanvullende maatregelen, zoals wachtwoordmanagers, monitoring en bewustwordingstrainingen. Ook het scannen van QR-codes vraagt om alertheid. Criminelen plakken steeds vaker nep-QR-codes over bestaande codes, bijvoorbeeld bij laadpalen, parkeermeters of openbare posters. Wie zo’n code scant, wordt ongemerkt doorgestuurd naar een valse website waar om betaling of persoonsgegevens wordt gevraagd. Soms lijkt het alsof je netjes afrekent, terwijl het geld rechtstreeks bij fraudeurs belandt.

GTA-model

“Alles wat je opslaat in wachtwoordmanagers, digitale kluizen en vergelijkbare systemen kunnen cybercriminelen kraken.” Daarom pleitte

Lahousse voor een methode waarbij wachtwoorden worden berekend in plaats van opgeslagen. Zo ontwikkelde een Nederlands bedrijf een wachtwoordmanager die met een wiskundige formule unieke wachtwoorden genereert, zonder deze centraal op te slaan.

Cybercriminelen hanteren het GTA-model: geloofwaardigheid, tijdsdruk en angst (emotie). Afhankelijk van de kwetsbaarheid kiezen zij hun aanpak. Technische aanvallen verlopen vaak geautomatiseerd of handmatig, terwijl bij menselijke zwakheden sprake is van spear-aanvallen (gericht op één individu) of spray-aanvallen (breder en minder gericht). Criminelen zoeken daarbij altijd naar de zwakste schakel, die zich niet zelden bevindt bij een toeleverancier van het uiteindelijke doelwit. “Trek daarom voldoende tijd en budget uit voor gedegen beveiligingsadvies en passende maatregelen,” aldus Lahousse.

GEEN NIS2-PLICHT VOOR DE MEESTE VVVF-LEDEN, WEL TOENEMENDE CYBERSECURITY-EISEN

De Tweede Kamer behandelt in maart de Cyberbeveiligingswet, die is gebaseerd op de Europese NIS2-richtlijn voor netwerk- en informatieveiligheid. De wet treedt naar verwachting het tweede kwartaal 2026 in werking. Het grootste deel van de VVVF-leden valt niet direct onder deze wet, maar hun klanten mogelijk wel en die zullen dan ook eisen stellen aan hun leveranciers.

VVVF-leden voor wie de wet wel van toepassing is, moeten zich registreren bij het Nationaal Cyber Security Centrum. Ook moeten zij hun netwerken en systemen beveiligen en significante IT-incidenten melden. Daarvoor is een centraal meldpunt ingericht bij het Nationaal Cyber Security Centrum. “Verder moeten ze ervoor zorgen dat toeleveranciers hun cybersecurity op orde hebben en hen daarop aanspreken als dat niet het geval is”, zegt Tamara Idema, sector & regulatory affairs manager VVVF.

Samen Digitaal Veilig

Cyberaanvallen zijn een snel groeiende bron van zorg. Zo verdubbelde

het aantal ransomware-aanvallen gericht op datadiefstal in 2025, waarschuwde het Nationaal Cyber Security Centrum eind vorig jaar. Om de leden te ondersteunen heeft de VVVF zich aangesloten bij Samen Digitaal Veilig, een platform van ruim honderd samenwerkende brancheorganisaties en kennis- en marktpartijen dat bedrijven weerbaarder maakt met informatie en instrumenten voor digitale veiligheid. Via het platform kunnen bedrijven zich voorbereiden op een externe audit en het NIS2 Supply Chain-certificaat behalen, om klanten, ketenpartners en andere stakeholders te laten zien dat de cyberveiligheid op orde is. Steeds vaker zijn aanvallen immers niet rechtstreeks op een bedrijf gericht, maar op leveranciers of partners, benadrukt Samen Digitaal Veilig.

Goed voorbereiden

Het is cruciaal dat bedrijven zich voorbereiden op de indirecte gevolgen van cyberaanvallen voor hun bedrijfsvoering. “De impact van stroomuitval kan enorm zijn,” waarschuwt Idema. “Blijft de productie draaien? Wat gebeurt er met de opslag van gevaarlijke stoffen

of met de luchtafzuiging op de werkvloer?” Zij adviseert bedrijven hun kwetsbaarheden systematisch in kaart te brengen, regelmatig back-ups te maken en herstelprocedures te testen en te oefenen. Ook moeten scenario’s van stroom- of waterversoring worden meegenomen in trainingen en oefeningen, en moeten medewerkers weten waar zij betrouwbare en actuele informatie kunnen vinden.

Crisisdraaiboeken

Leg daarom de communicatielijnen vooraf vast: wie verzorgt de interne communicatie en wie spreekt namens het bedrijf naar buiten? Juist in een crisissituatie, wanneer chaos dreigt, voorkomt een duidelijk stappenplan dat mensen op basis van emotie of improvisatie gaan handelen. Idema wijst er bovendien op dat cruciale contactgegevens, zoals telefoonnummers, ook fysiek beschikbaar moeten zijn, bijvoorbeeld op papier, voor het geval digitale systemen of telefoonlijsten niet meer toegankelijk zijn. Steeds meer organisaties werken inmiddels met dergelijke crisisdraaiboeken; om deze op te stellen bestaan ook hulpmiddelen bij diverse organisaties, onder meer Samen Digitaal Veilig en het ministerie van Economische Zaken.

Up to 100 % recycled material. 100 % spectacular.

An important step for the circular economy.
Take action!

Are you ready?

Scan the QR code now and find out
more about the Jokey Eco Concept!

Packaging Done Wisely.

VAN RAPPORTEN NAAR ACTIE, HOE DE CHEMISCHE MAAKINDUSTRIE IN EUROPA TE REDDEN?

“Er zijn rapporten genoeg verschenen. We weten wat we moeten doen om de concurrentiekracht van de Europese chemische maakindustrie te redden.” Dat zegt VVVF-directeur Jaitske Feenstra in een gesprek over de sprong van rapporten en het nieuwe regeerakkoord naar actie in de praktijk.

TEKST: KEES JAN VAN KESTEREN
FOTO'S: VVVF / EUROPEAN UNION (©FREDERIKBEYENS)

In februari vond de jaarlijkse EU Industry Summit plaats. Deze bijeenkomst met de top van de EU, de lidstaten en het bedrijfsleven draait maar om één vraag: hoe kan de Europese industrie sterker, concurrerender en toekomstbestendig worden? De EU Industry Summit geeft richting aan het Europese industriebeleid en VVVF-directeur Jaitske Feenstra was erbij, samen met collega Jeroen Hagman.

Om even de achtergrond te schetsen: de Europese industrie heeft het moeilijk. Bedrijven kampen met hoge energieprijzen, strenge en soms trage regelgeving en stevige concurrentie uit landen waar produceren goedkoper is. Dat kan ertoe leiden dat fabrieken worden gesloten en productie buiten Europa wordt verplaatst. Dat is problematisch, ook in het geval van de chemische sector. Deze staat immers aan de basis van sectoren als bouw, energie, gezondheidszorg, verpakkingen en mobiliteit.

Heel andere vibe

“Het is goed om te zien dat de boodschap die de industrie de afgelopen jaren heeft uitgedragen, is doorgedrongen tot de politieke top in Europa”, vertelt Feenstra. Daarbij doelt ze op de boodschap dat er concrete maatregelen nodig zijn om de industrie in Europa te versterken.

Feenstra was altijd verbaasd, en ook verontwaardigd, over het gemak waarmee in het verleden weleens werd gesproken over het verplaatsen van industrie. “Bij de vorige summit waren het de CEO's die om ondersteuning vanuit de politiek vroegen. Nu waren het de politici, die het belang van een sterke economie en industrie benadrukten. Het is goed om te merken, dat de sfeer nu echt wel is veranderd. Er hing een heel andere vibe. De waarde van de industrie werd weer duidelijk erkend.”

‘Het is goed om te zien dat de boodschap die de industrie de afgelopen jaren heeft uitgedragen, is doorgedrongen tot de politieke top in Europa’

Die waarde is volgens Feenstra niet alleen economisch, maar ook strategisch. “We leven in een veranderende wereld. We hebben immers te maken met de tariefheffingen van de Verenigde Staten en het dumpen van producten door China. Het is de industrie die mede bepaalt hoe onafhankelijk je bent als Europa en hoe weerbaar. Je kunt het continent alleen beschermen met een sterke economie. We zullen de barrières tussen de lidstaten af moeten breken als we concurrerend willen zijn.”

Goed geluisterd

Een van de sprekers tijdens de top was Ursula Von der Leyen, de voorzitter van de Europese Commissie. “Von der Leyen heeft overduidelijk goed geluisterd naar de industrie”, concludeert Feenstra. “Ze sprak over de stappen die nu echt gezet moeten gaan worden. Ze benadrukte ook het belang van hogere investeringen en het versterken van Europese industrieketens. Opvallend was ook dat ze wees op ‘gold plating’ van de lidstaten; het toevoegen van extra eisen aan EU-wetgeving.”

Dat is een belangrijk punt voor de VVVF en sluit aan bij haar kernboodschap: “Wij willen een eerlijk, concurrerend speelveld voor de bedrijven in de chemische maakindustrie. Dat geldt wereldwijd, maar zeker ook binnen Europa. De lidstaten en de Europese Unie moeten daarvoor samen optrekken.”

In de speeches van de Franse president Macron en de Duitse bondskanselier Merz kwamen diezelfde boodschappen terug. “Natuurlijk zag je wel nuanceverschillen tussen deze twee regeringsleiders, maar de hoofdboodschap was duidelijk: beiden willen ervoor zorgen dat de industrie in Europa blijft. Dat was positief.”

Merz en Macron benoemden in hun bijdrages ook het belang van het Europees Parlement. “De Europese Commissie kan plannen voorstellen en de Raad kan het ermee eens zijn, maar het Europees Parlement heeft ook een stem. Leden van het Europees Parlement zijn gekozen en willen waarschijnlijk herkozen worden. Daardoor lijken ze minder gericht op het geopolitieke toneel en zijn meer bezig met wat er in de lidstaten gebeurt. Dat betekent dat we als VVVF meer contact met hen gaan zoeken om het belang van de industrie duidelijk te maken.”

Critical Chemicals Alliance

De VVVF is toegetreden tot de Critical Chemicals Alliance (CCA). Dit is een nieuw samenwerkingsverband van de Europese Commissie,

EU-lidstaten en de chemische industrie. De CCA wil eraan bijdragen dat Europa voldoende eigen chemische productie houdt en niet te afhankelijk wordt van import uit andere werelddelen.

De officiële start van de CCA vond begin dit jaar plaats op Chemelot, een van de belangrijkste chemieclusters van Nederland. “Voor ons is het natuurlijk belangrijk om op dit soort platformen aanwezig te zijn en mee te praten. Door deelname kunnen we ervoor zorgen dat er geen blinde vlekken ontstaan en dat ook de belangen van de chemische maakindustrie worden behartigd.”

De alliantie behandelt een breed spectrum aan onderwerpen. Van specifieke ‘kritieke’ stoffen tot betaalbare energie, goede infrastructuur, snellere vergunningen en investeringen in moderne, schonere installaties. “Deze alliantie laat zien dat de chemie een Europese kernsector is. De input vanuit de alliantie helpt ons ook weer in onze gesprekken met de ministeries om de boodschap van de bedrijven mee te geven.”

Lange termijn doelstellingen

Het idee achter de alliantie is dat bedrijven weer durven investeren als de randvoorwaarden beter zijn en er een duidelijke markt is voor innovatieve, klimaatvriendelijke producten. “We praten hier over lange termijn doelen en die sluiten aan op de aanbevelingen uit de bekende rapporten van Draghi en Wennink.”

Het is volgens Feenstra wel bekend wat er moet gebeuren om de positie van de Europese industrie in het algemeen en de chemische maakindustrie in het bijzonder te verstevigen. “Maar we komen niet vanzelf

van de rapporten naar de benodigde actie. Het is tijd dat de politiek er een klap op geeft. We blijven als VVVF trekken en duwen om dat voor elkaar te boksen.”

Dat zal ook met het nieuwe kabinet nog wel nodig blijven. Coalitiepartijen D66, CDA en VVD namen weliswaar een aantal van de aanbevelingen uit de bekende rapporten van Draghi en Wennink over, maar Feenstra houdt haar twijfels. “De plannen op zich zijn veelbelovend. Maar het is een minderheidskabinet. Het is dus maar de vraag of deze regering in staat zal zijn haar plannen uit te voeren.”

Draghi en Wennink

De rapporten van Mario Draghi, opgesteld in opdracht van de Europese Commissie, en voormalig ASML-topman Peter Wennink, gemaakt op verzoek van de Nederlandse regering, delen dezelfde analyse: Europa en Nederland verliezen terrein door lage investeringen, achterblijvende productiviteit en te weinig gebruik van nieuwe technologie.

Op Europees niveau pleit Draghi voor een veel actievere industriepolitiek. Volgens hem moet de Europese Unie met name meer investeren in strategische technologieën zoals kunstmatige intelligentie, halfgeleiders, biotechnologie en schone energie. Dat betekent hogere publieke investeringen, maar vooral ook het losmaken van meer privaat kapitaal. Daarom zet hij in op beter werkende kapitaalmarkten, zodat start- en scale-ups makkelijker financiering kunnen vinden.

Een concrete uitwerking van die ambitie is de Industrial Accelerator Act, die de Europese Commissie op 4 maart 2026 presenteerde. De Europese Commissie wil met deze wet strategische, industriële sectoren voor de EU behouden en verduurzamen, zoals de chemische industrie.

Draghi pleit verder voor eenvoudiger regels, snellere procedures en meer Europese coördinatie. Dat zou moeten leiden tot minder versnippering tussen lidstaten en meer gezamenlijke keuzes over welke sectoren strategisch belangrijk zijn. Het rapport van Wennink vertaalt deze lijn naar Nederland. Hij doet een aantal concrete aanbevelingen. Zo stelt hij dat Nederland extra moet investeren in een beperkt aantal domeinen waar het sterk kan zijn, zoals digitalisering en AI, klimaattechnologie, life sciences en veiligheid.

Volgens de oud ASML-topman zijn daarvoor tientallen miljarden euro's nodig in onderzoek, innovatie en moderne productiefaciliteiten. Geheel in lijn met het Draghi-rapport pleit ook Wennink voor snellere vergunningverlening, betere energie- en netwerkinfrastructuur en nieuwe financieringsinstrumenten, zoals een nationale investeringsbank, om risicovolle innovaties te ondersteunen.

Regeerakkoord

Het regeerakkoord van het nieuwe kabinet leunt deels op de aanbevelingen van Draghi en Wennink. Zo staat er dat het Nederlandse verdienvermogen onder druk staat. ‘Wanneer andere landen sneller in productiviteit groeien, raakt Nederland achterop. Het besef dat

elke euro die uitgegeven wordt, eerst verdiend moet worden, moet daarom weer centraal komen te staan.’

Het nieuwe kabinet reserveert verder extra geld voor innovatie, digitalisering en strategische technologieën. Via investeringsfondsen en publieke instellingen wordt geprobeerd om risicokapitaal te mobiliseren. Tegelijk blijft de uitvoering gematigder dan de rapporten adviseren. De investeringsbedragen zijn kleiner dan voorgesteld en grote structurele hervormingen blijven beperkt.

In het coalitieakkoord maken de drie deelnemende partijen ook opmerkingen over regeldruk. Zo staat er: ‘Onze ambitie blijft om onnodige nationale koppen op Europese regels te schrappen. Europese richtlijnen en regelgeving worden sneller en zoveel mogelijk 1-op-1 geïmplementeerd.’

Hier is Feenstra dus zeker over te spreken. Toch blijft de VVVF actiebereid. “De intenties van het kabinet kloppen, maar wij blijven de uitvoering met haviksogen volgen. Papier is geduldig en goede plannen hebben we al vaker gehoord. Uiteindelijk gaat het gewoon om concrete maatregelen. Onze eerste inzet blijft het verminderen van regeldruk.”

Daartoe werkte de VVVF eerder al mee aan onderzoek van het ministerie van Economische Zaken. “Voor ons gaat het bijvoorbeeld om disproportionele eisen aan ARIE-plichtige bedrijven, bedrijven met een aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie. En wij wijzen op het beleid voor zeer zorgwekkende stoffen. Vanuit de Europese Unie zijn er zo’n 400 stoffen gecategoriseerd als SvHC, (substances of very high concern). In Nederland hebben we circa 13.000 stoffen aangewezen als zeer zorgwekkend. Dat kan natuurlijk niet als we een eerlijk speelveld willen hebben.”

‘We komen niet vanzelf van de rapporten naar de benodigde actie, het is tijd dat de politiek er een klap op geeft’

DUURZAME OPLOSSINGEN VOOR VERF EN COATING

Onze hoogtepunten

SAIER Verpackungstechnik is uw specialist voor emmers, bakken en kuipen in alle vormen en volumes van 1 tot 30 liter. Onze emmers overtuigen door hun duurzaamheid: recyclebaarheid en herbruikbaarheid, eenvoudige hantering bij hoge belastbaarheid en op verzoek met gerecycled materiaal.

De S-range vult het aanbod aan met echte meerwaarde: geïntegreerde barrière- en peelfolies en ingelegde binnenemmers van licht foliemateriaal. Neem contact met ons op. Wij vinden de ideale oplossing voor uw wensen.

Bespreek de mogelijkheden
met Sarah Maier

SAIER
VERPACKUNGSTECHNIK

ZIJN WE KLAAR VOOR HET DIGITAL PRODUCT PASSPORT?

Als directeur van de NVZ, de branchevereniging voor was-, reinigings-, onderhouds- en desinfectiemiddelen, ben ik blij dat we binnen Mengend Nederland regelmatig samenwerken met collega-branches zoals de verf- en drukinktindustrie. De Mengend Nederland Dag is een mooi voorbeeld van de waarde van deze samenwerking: samen bespreken we onderwerpen waar alle sectoren binnen de chemische maakindustrie mee te maken hebben. Gezien de vele ontwikkelingen in wet- en regelgeving is het van groot belang om samen op te trekken en van elkaar te leren.

Het Digital Product Passport

Eén van die ontwikkelingen is het Digital Product Passport (DPP): een nieuwe verplichting vanuit de Ecodesign for Sustainable Products-wetgeving die in de komende jaren voor verschillende productcategorieën van toepassing zal worden. Waar het DPP al vanaf 2026/2027 zal gelden voor producten als wasmachines en textiel, zijn verf en inkt waarschijnlijk pas na 2030 aan de beurt. Voor detergents zal het deels al vanaf 2029 gaan gelden. Hoewel dit nog even duurt, is de voorspelde impact van het DPP zeer groot. Daarom kreeg het onderwerp uitgebreid aandacht tijdens de afgelopen Mengend Nederland Dag op 23 januari.

Vanuit de achterban van de VVVF deelde Jan Zuidema van De IJssel Coatings tijdens deze dag zijn visie op het DPP. Hij benadrukte de kansen, bijvoorbeeld in het verminderen van de grote hoeveelheid informatie die nu op het etiket moet worden gedrukt. Jan sloot af met een oproep die ik volmondig steun: zet je actief in via je branchevereniging om samen het DPP vorm te geven. Die input

is namelijk van groot belang, want vanuit mijn perspectief zijn we voorlopig nog niet klaar om het DPP te kunnen implementeren.

Duurzaam vergelijken: stoffen en producten

Naast het bevorderen van circulariteit en het versterken van compliance is een belangrijk doel van het DPP om gebruikers in staat te stellen gemakkelijker weloverwogen beslissingen te nemen op het gebied van duurzaamheid. Een mooi doel dat op meerdere vlakken wordt nagestreefd: zo wordt ook binnen de chemische industrie gezocht naar mogelijkheden om, onder het mom van 'Market Demand Creation', de vraag naar duurzame producten te vergroten. In beide gevallen is het uitgangspunt dat we aan het eind van de keten producten

'Gezien de vele ontwikkelingen in wet- en regelgeving is het van groot belang om samen op te trekken en van elkaar te leren'

met elkaar moeten kunnen vergelijken: welke is het meest duurzaam?

Op dit moment is het een vrijwel onmogelijke opdracht om op basis van enkel de informatie op het etiket producten eerlijk en transparant op duurzaamheid te beoordelen. Zo kan het etiket van een wasmiddel claimen heel duurzaam te zijn vanwege het gebruik van enkel biobased en afbreekbare stoffen. Als het product vervolgens echter de was totaal niet schoon krijgt (behalve op zeer hoge wastemperaturen), ben je over het geheel genomen juist niet duurzaam bezig. Werkzaamheid zal daarom uiteindelijk voor een belangrijk deel moeten meewegen in de ESPR-duurzaamheidsscore.

Samenwerken als oplossing

Zelfs op het vlak van grondstoffen is het voor producerende bedrijven op dit moment soms lastig om voor een duurzamere ingrediënt te kiezen. De effectiviteit kan weliswaar op het eigen R&D-lab worden getest, maar voor de CO₂-footprint ben je aangewezen op de informatie van de verschillende leveranciers. En wat blijkt? Er is geen gestandaardiseerde methode om die footprint te berekenen, waardoor de duurzaamheid van grondstoffen moeilijk tot niet met elkaar te vergelijken is.

Net als Jan zullen wij, als NVZ, blijven streven naar de kansen die het DPP voor onze industrieën kan bieden. Voorlopig is er echter nog veel werk aan de winkel om de doelen van het DPP daadwerkelijk te kunnen behalen. En die doelen behalen we alleen door samenwerking: zowel binnen de keten als tussen sectoren, zoals de verf- en schoonmaakmiddelenindustrie

MARTEN KOPS

DIRECTEUR NVZ – SCHOON | HYGIËNISCH | DUURZAAM

MARTIN VISSER OVER ONDERNEMEN IN
ONZEKERE TIJDEN

'NEDERLAND STAAT AL VIER JAAR STIL'

Nederland staat stil op vrijwel alle grote dossiers die bepalend zijn voor economische groei en ondernemerschap. Tijdens het VVVF-jaarevent schetste econoom en journalist Martin Visser hoe politieke verlamming, toenemende regeldruk en het uitblijven van keuzes het bedrijfsleven steeds verder klemzetten.

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO: WALTER KALLENBACH, SPEAKERS ACADEMY

De afgelopen twee kabinetten hebben vooral ingezet op koopkracht-reparatie in plaats van stabiel en structureel economisch beleid, stelde Visser in zijn presentatie op het VVVF-jaarevent op 19 november 2025 in Soestduinen. Ook werden de kabinetten met meerdere crises geconfronteerd: van de coronapandemie en de energiecrisis tot de oorlog in Oekraïne die nog steeds voortduurt.

Hoewel het kabinet onder leiding van minister-president Schoof het anders wilde doen dan voorganger Rutte, is er de afgelopen vier jaar maar bitter weinig bereikt. Sterker nog, Nederland staat stil, aldus Visser. Het blijkt bijzonder lastig om de grote structurele problemen waar het land voor staat op te lossen, zoals de stikstofcrisis, netcongestie en het nijpend tekort aan personeel. Hij stelt dat dit onder andere komt doordat veel dossiers portefeuille-overstijgend zijn en alleen door intensieve samenwerking tussen ministers kunnen worden aangepakt. Maar juist daaraan schort het in Den Haag. De plannen zijn er wel, maar politieke verlamming, regeldruk en het uitblijven van keuzes zorgen ervoor dat uitvoering uitblijft. Ondernemers zien het ondernemingsklimaat jaar na jaar verslechteren en storen zich aan wat zij ervaren als een soms ronduit vijandige houding van bepaalde politici richting het bedrijfsleven.

Knelpunten en uitdagingen

De toenemende regeldruk is volgens ondernemers het grootste knelpunt, zo bleek uit de jaarlijkse Prinsjesdag- enquête van VNO-

NCW en MKB-Nederland. Daarna volgen belastingdruk en premies, hoge energiekosten, een ongelijk speelveld met concurrenten in andere landen en problemen met vergunningverlening, waardoor woningbouw en bedrijfsuitbreidingen soms jarenlang vertraging oplopen. Een opvallend resultaat uit de enquête: ondernemers zagen nauwelijks vraaguitval en slechts drie procent kampte met problemen bij de levering van grondstoffen of productiemiddelen.

Het ondernemersvertrouwen in de economie ligt bovendien aanzienlijk hoger dan het consumentenvertrouwen, bleek uit cijfers van het CBS die Visser aanhaalde. "Ik denk dat dat er ook mee te maken heeft dat ondernemers altijd kansen en uitdagingen zien, zelfs in moeilijke markten. Daarvoor zijn ze ondernemer geworden." De Nederlandse economie is volgens Visser opmerkelijk veerkrachtig, zeker in vergelijking met omliggende landen. "Maar," zo voegde hij daaraan toe, "onze economie kwakelt."

Geopolitiek

Ook de geopolitieke ontwikkelingen kwamen uitgebreid aan bod. "We leven in historische tijden waarin de wereldorde opnieuw wordt herschikt," aldus Visser. Nederland, met zijn zeer open economie en sterke exportpositie, heeft altijd geprofiteerd van vrije handel. "Maar we leven nu in een tijd waarin dat aan het veranderen is: de spelregels verschuiven." Jarenlang was er een breed geloof in concurrentie, marktwerking en zo min mogelijk handelsbelemmeringen. Dat was het spel waar wij als Europa goed in waren. Inmiddels is er echter een andere speler opgestaan die met handelstarieven en

Over Martin Visser

Martin Visser (1971) is econoom, auteur, columnist en journalist. Dagelijks schrijft hij over economie en financiën in De Financiële Telegraaf. Daarnaast is hij commentator op radio en tv en een veelgevraagd gast bij onder meer EenVandaag, Nieuws van de Dag en Op1. Zijn werk richt zich op de politiek-economische actualiteit in Nederland en Europa. Hij plaatst deze ontwikkelingen in een maatschappelijke context en maakt de informatie toegankelijk voor een breed publiek.

protectionisme een heel ander spel speelt, en daar wordt Nederland steeds sterker door geraakt. De geopolitieke situatie is daarmee fundamenteel veranderd. "Vanaf de jaren tachtig was er sprake van vrijhandel. Wij dachten dat de wereld ons speelveld was," aldus Visser. "Maar met de tarieven van Trump gelden ineens nieuwe spelregels." Europa bevindt zich nu tussen twee grootmachten – China en de Verenigde Staten – en moet zijn positie opnieuw bepalen.

Kansen

Ondanks de wat sombere analyse zag Visser voldoende kansen voor ondernemers. In de huidige krappe arbeidsmarkt adviseerde hij bedrijven actief te investeren in talentontwikkeling. Daarnaast wees hij op de enorme investeringsgolf die in Europa op komst is, waar Nederlandse ondernemers van kunnen profiteren. De geopolitieke onzekerheid vraagt bovendien om een andere manier van denken. Ondernemers zullen meer in scenario's moeten gaan werken, stelde Visser, en Europa en Nederland moeten op zoek naar nieuwe handelspartners.

‘Ondernemers zien het ondernemingsklimaat jaar na jaar verslechteren en storen zich aan wat zij ervaren als een soms ronduit vijandige houding van bepaalde politici richting het bedrijfsleven’

De coalitie lijkt de boodschap te begrijpen. D66, VVD en CDA durven keuzes te maken die bijdragen aan verbetering van onze veiligheid, het investeringsklimaat en ons toekomstige verdienvermogen. Ondernemers spelen hierbij een cruciale rol, ziet ook de coalitie. Zo staat er in het coalitieakkoord 'Aan de slag' dat ondernemers cruciaal zijn voor het bereiken van meer economische groei, voor brede welvaart en voor de uitdagingen van de toekomst.

Daarom moeten ze de ruimte krijgen om te ondernemen, te groeien en te verduurzamen. Ook moeten zij de waardering krijgen die ze verdienen.

Positief is ook dat het kabinet de aanpak van regeldruk voortzet en aanscherpt. Jaarlijks worden minimaal 500 regels geschrapt of vereenvoudigd. Per ministerie worden ambitieuze en meetbare reductiedoelstellingen vastgesteld, onder centrale regie van de minister van Economische Zaken. Daarnaast wil de coalitie anderhalf miljard euro investeren in onderwijs en innovatie, cruciaal voor het toekomstige verdienvermogen van Nederland. De coalitie benadrukt verder het belang van een sterk Europa en onze positie als handelsland. Vrijhandel en handelsakkoorden versterken onze economie en helpen ons minder afhankelijk te worden, vinden ook de coalitiepartijen.

KANSEN EN KNELPUNTEN VAN WETGEVING OP MENGEND NEDERLAND DAG

De vijfde editie van de Mengend Nederland Dag op 23 januari in Driebergen trok weer een volle zaal bezoekers. Gastsprekers vanuit de overheid en industrie informeerden de aanwezigen onder meer over de REACH-herziening, de Biocidenverordening, het digitaal productpaspoort en 'nationale koppen'.

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO'S: BISONDER PRODUCTIES

Bij de herziening van de REACH-verordening zet Nederland in op bescherming van mens en milieu én uitvoerbaarheid voor bedrijven, bleek uit de presentatie van Fen Hiah van het ministerie van IenW. Nederland wil geen onnodige lasten, zoals een MAF (mixture assessment factor), ook al is de combinatieblootstelling aan stoffen wel relevant. Hoe dat moet worden ingevuld, is nog onderwerp van discussie. Het moet in ieder geval effectief en proportioneel zijn, aldus Hiah.

Peter van Kampen (eveneens IenW) besprak de herziening van de Europese Biocidenverordening die op zijn vroegst in het tweede kwar-

taal 2027 wordt verwacht. Het gaat uitermate traag. Gevraagd werd naar de Nederlandse regels voor antifouling in het licht van Europese harmonisatie. Nederland heeft te maken met andere wateromstandigheden dan veel andere lidstaten, aldus Van Kampen. Volledige harmonisatie is daarom niet haalbaar; hij erkende het spanningsveld.

Digitaal productpaspoort

Het digitaal productpaspoort gaat volgens Sjoerd Rongen (TNO CoE-DPP) in de basis over data en een systeem. Vraag is hoe we de juiste data beschikbaar krijgen en welke afspraken we maken over het systeem. Via het digitaal productpaspoort delen bedrijven uitgebreide

informatie over hun producten met verschillende belanghebbenden, zoals douane, inspecties en consumenten. Jan Zuidema (De IJssel Coatings) liet zien hoe het mkb de input voor het paspoort deels al in zijn bedrijfssystemen heeft. Denk bijvoorbeeld aan het veiligheidsinformatieblad en het etiket. Zuidema ziet de QR-code als een toegangspoort tot relevante productinformatie. Zijn pleidooi: werk toe naar een slim etiket met minder tekst en meer digitale ondersteuning.

Overige wetgeving

Tot slot kwamen de NIS2 Cyberbeveiligingswet en de Kaderrichtlijn Water aan de orde. Ook het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR),

dat toezicht houdt, werd besproken. De taken van het ATR zijn sinds 2026 fors uitgebreid: het adviseert niet alleen over Nederlandse wetsvoorstellen, maar nu ook over alle voorgestelde EU-richtlijnen en -verordeningen. Jos Tonk van het ATR vertelde dat het ophogen van EU-wetgeving met extra eisen in een land, een zogeheten nationale kop, een belangrijk speerpunt van het ATR is. Dagvoorzitter Kees Le Blansch sloot de Mengend Nederland Dag af met de vaststelling dat er, ondanks de grote hoeveelheid nieuwe regelgeving, signalen zijn dat er in Den Haag en Brussel meer aandacht komt voor uitvoerbaarheid en administratieve lasten.

'Windturbinebladen die klaar zijn voor een circulaire economie, dat is wat de wereld zoekt. Nu nog zorgen ze na een relatief korte levensduur voor veel afval. Het zou dus mooi zijn als ze recyclebaar worden, maar vooral ook als ze langer meegaan. Dáár doen wij onderzoek naar. Wat we daarin bijvoorbeeld zagen, is dat de beschermende coating op de bladen kapotgaat door regendruppels of hagel. Erosie dus, met productieverlies als gevolg. Daarom hebben we bekeken wat er precies gebeurt als zo'n druppel valt. Hoe gaat de druppel kapot, welke spanning komt er op de coating, welke golven gaan erdoorheen, hoe worden die gereflecteerd door de verschillende lagen, heeft de dikte van de coating invloed..., dat soort zaken. En we gebruikten de natuur om te vergelijken. Dáár zijn organismen die zich in de loop der tijd al hebben geëvolueerd omdat ze worden blootgesteld aan erosie. Verschillende zee-korstmossen bijvoorbeeld, maar ook bomen en woestijnschorpionen. De schilden die het zachte binnenste beschermen, zijn gelaagd. Je ziet dan dat de buitenste laag het hardst is. Windturbinebladen krijgen ter bescherming echter meerdere identieke verlagen. De moeite waard dus om in een proefopstelling het natuurprincipe toe te passen en daar een coating op te maken. Dat deden we, maar het bleek niet te werken. Kortgeleden kwamen we erachter dat het precies andersom moest. Want waar in de natuur een zachte binnenkant beschermd wordt, is de binnenkant van een windturbineblad juist hard. Toen wij de buitenste van de coatinglagen het zachtst maakten, zagen we meteen wél effect. De erosieresistentie verbeterde significant. Een flinke doorbraak dus! Maar nog altijd slechts een 'proof of concept'. Met coatingproducenten gaan we nu aan de slag om te bezien óf en zo ja hōe industrialisatie mogelijk is.

Out-of-the-box

Na mijn promotie-onderzoek bij Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek in Delft ben ik gaan werken bij een bedrijf dat windturbinebladen ontwerpt en maakt. Een fijne baan waarin ik heel veel over dit bijzondere product heb geleerd. Vervolgens werkte ik korte tijd in een innovatieteam van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Maar wat ik op beide plekken miste, was bezig te kunnen zijn met onderzoeksvraagstukken. Dieper en vooral out-of-the-box in de materie duiken dus en oplossingen bedenken. Dat bracht me in 2016 terug bij TU Delft waar ik universitair docent werd en inmiddels universitair hoofddocent ben. Hier werken we aan complexe en urgente maatschappelijke vraagstukken door zowel ingenieurs op te leiden als baanbrekend onderzoek te doen. Dat spreekt me heel erg aan. Ik vind het echt fantastisch om te mogen samenwerken met slimme, ondernemende studenten die heel gemotiveerd zijn om oplossingen te bedenken en te ontwikkelen. Die energie is aanstekelijk. Zeker als je merkt dat in onderzoek of tijdens colleges het kwartje valt. Daar komt bij dat we heel veel vrijheid krijgen in de onderzoekskeuzes en in de aanpak. Mijn persoonlijke probleem is dat ik enthousiast ben over alles wat mijn werk betreft. Ik zeg ik té makkelijk 'ja', waardoor de werkdruk soms wel wat erg hoog is. Mede daardoor schiet het er jammer genoeg té vaak bij in om zelf even lekker in het lab te staan.'

JULIE TEUWEN IS UNIVERSITAIR HOOFDDOCENT (ASSOCIATE PROFESSOR) BIJ DE FACULTEIT LUCHTVAART- EN RUIMTE-VAARTTECHNIEK VAN TU DELFT.

TEKST: HARRY MOS
FOTO: NIEUWE BEELDEN MAKERS

HOE ZIET JULIES WERKDAG ERUIT?

'In dit werk is geen dag hetzelfde. Zo heb ik dagen waarop ik colleges geef. Dan bereid ik de les voor en sta ik voor de groep. De ene keer zijn dat tien studenten, de andere keer driehonderd. Verder bestaan mijn dagen ook voor een groot deel uit vergaderingen. Bijvoorbeeld met onderzoekers uit mijn eigen team van BSc/MSc-studenten, PhD- en postdoc-onderzoekers over hun resultaten. Maar ook met externe onderzoekers met wie ik samenwerk. Daarnaast heb ik projectvergaderingen. Daarin bespreken we de resultaten van de projecten waarmee we onderzoekers aannemen en leggen we de samenwerkingen vast. Tussendoor besteed ik veel tijd aan het lezen en schrijven van artikelen over de onderzoeksgebieden waarop ik actief ben. Ook neem ik werk van studenten door, geef ik feedback op papers van onderzoekers enzovoorts. Doorgaans loopt de werkdag van 9.00 uur tot circa 18.00 uur. Soms werk ik dan ook 's avonds nog wat. Hoeft dat niet, dan ga ik graag met onze dochter van elf mee als ze gaat sporten, sport ik zélf, lees ik en luister ik muziek. In de weekenden vind ik het heerlijk om voor het gezin te koken. Lekker de tijd nemen om nieuwe dingen te proberen. (Lachend) Ja..., daar ligt inderdaad duidelijk een parallel met mijn werk.'

De verf- en drukinktindustrie biedt tal van leuke banen. Maar wat houdt dat werk in de praktijk precies in? Verf&Inkt Magazine vraagt het de mensen zelf. Voor deze rubriek zijn we ook op zoek naar onderzoekers. Opgeven kan via hooijdonk@vvvf.nl

‘Andere coating kan
windturbinebladen
beter beschermen’

VEILIG OP WEG

Zit de lading verf of lijm goed vast?

Vraag: vastsjorren, insluiten van lading of net over lading?
Leer alles over transportregels en pictogrammen tijdens de
VVVF/VLK Transport Awareness Training.

VVVF/VLK praktijktraining voor logistiek- en magazijnmedewerkers

ADR-wetgeving 1.3.2 verplicht training voor medewerkers in het vervoer van gevaarlijke goederen.
De VVVF/VLK Transport Awareness Training biedt de juiste kennis en certificering.

Meer informatie of een login nodig? Neem contact met ons op:
VVVF en VLK, Loire 150, 2491 AK Den Haag, tel. 070 444 0680, info@vvvf.nl en info@vlk.nu

CAO VOOR UITZENDKRACHTEN

VRAAG

Per 1 januari 2026 is de beloning van uitzendkrachten veranderd en geldt de inlenersbeloning. Heeft dat consequenties voor onze cao?

ANTWOORD

Met de inwerkingtreding van de nieuwe cao voor uitzendkrachten per 1 januari 2026 hebben uitzendkrachten bij de opdrachtgever recht op een gelijkwaardige beloning ten opzichte van vaste medewerkers. Doel is om te komen tot een volledig gelijkwaardig arbeidsvoorwaardenpakket. Dit betekent dat het totale pakket aan arbeidsvoorwaarden, inclusief loon, toeslagen, werktijden en de duur van vakanties, minimaal gelijkwaardig moet zijn. De wijziging is niet nieuw voor de cao voor de bereide verf- en drukinktindustrie, omdat dit al was opgenomen in artikel 7.1.d.

De opdrachtgever is verantwoordelijk voor het aanleveren van alle arbeidsvoorwaarden richting de uitzendonderneming, omdat dan de gelijkwaardige beloning kan worden vastgesteld. Dat is een uitgebreide verplichting: van vakantiedagen en een dertiende maand tot bijvoorbeeld een budget voor zonnepanelen en sportschoolabonnementen. Er is een digitale hulp beschikbaar: www.wijzerbelonen.nl

WIE STELT CHEMICAL SAFETY REPORTS OP?

VRAAG

De Inspectie Leefomgeving & Transport wil dat wij chemische veiligheidsrapporten (Chemical Safety Reports) opstellen van onze verfproducten volgens artikel 14 van REACH. Klopt dit?

ANTWOORD

Een fabrikant van mengsels, een zogeheten downstream user, hoeft alleen een eigen Chemical Safety Report (CSR) op te stellen als de gefabriceerde producten niet binnen het CSR van de grondstoffen van de leverancier vallen. Staat in het veiligheidsinformatieblad van de grondstofleverancier dat de grondstof gebruikt mag worden voor de toepassing van het betreffende product, dan hoeft de fabrikant zelf geen CSR op te stellen.

Het kan lastig zijn om dat uit het veiligheidsinformatieblad te halen. Let hierbij op vermeldingen zoals SU 16; PC 9a; of titels als 'Exposure Scenario short title for communication Formulation or re-packing'. PROCs zijn daarbij het belangrijkste, omdat deze de blootstelling bepalen, zoals Industrial non-spray painting, automated booth (liquid) – application.

De 'use maps' van CEPE zijn gepubliceerd op de ECHA-website. Hiermee hebben downstream users hun gebruik gemeld aan de grondstofleveranciers. De registrant (grondstofleverancier) zou dit daarom moeten meenemen in het registratiedossier. Is het gebruik van een specifiek product niet meer meegenomen? Dan moet de grondstofleverancier dit aan de fabrikant (zoals VVVF/VLK-leden) communiceren.

VERLOF VOOR ONDERSTEUNING BIJ VERKIEZINGEN

VRAAG

Een medewerker gaat meedraaien op het stembureau ten behoeve van de verkiezingen. Valt dit onder doorbetaald verlof uit artikel 10 van de cao of moet de medewerker daarvoor verlof opnemen.

ANTWOORD

Artikel 10 van de cao voor de bereide verf- en drukinktindustrie geeft aan

wanneer een werknemer recht heeft op doorbetaald verlof. In lid 2f staat dat de werknemer doorbetaald verlof kan opnemen 'gedurende de daarvoor benodigde tijd, wanneer de werknemer ten gevolge van de uitoefening van het actief kiesrecht of de vervulling van een bij of krachtens de wet of overheid zonder geldelijke vergoeding opgelegde verplichting verhinderd is te werken mits deze vervulling niet in de vrije tijd kan plaatsvinden.'

Het meehelpen op het stembureau bij verkiezingen valt echter niet onder het uitoefenen van het kiesrecht of een door de overheid opgelegde verplichting zonder geldelijke vergoeding. De medewerker zal daarom zelf verlofuren moeten opnemen.

VRAAG OVER EPD'S

VRAAG

Wij krijgen steeds vaker de vraag van klanten om een Environmental Product Declaration aan te leveren, maar wat is dat?

ANTWOORD

Een Environmental Product Declaration (EPD) is een geverifieerd document dat milieudata van een bepaald product bevat. Een EPD is gebaseerd op een levenscyclusanalyse (LCA), waarin de milieubelasting van een product gedurende de levenscyclus in kaart is gebracht.

Om te voorkomen dat mogelijk gevoelige data uit een LCA openbaar worden, wordt een EPD opgesteld op basis van de LCA-data en aan de hand van de ISO 14025 norm.

Meer informatie nodig? Raadpleeg Thema's via www.vvfv.nl/ledennet

INDUSTRIE EN DATA

ATR ONDERZOEKT VOORZORGSBEGINSEL EN NATIONALE KOP

De regeldrukwaakhond, het Adviescollege Toetsing Regeldruk, heeft haar werkprogramma voor 2026 gepresenteerd. Het ATR adviseert het kabinet en de Tweede en Eerste Kamer over regeldrukeffecten. Belangrijke speerpunten zijn duidelijkheid over zogenoemde nationale koppen en een betere duiding van het voorzorgsbeginsel. Sinds 1 januari 2026 adviseert het ATR ook over regeldrukgevolgen van voorstellen van de Europese Commissie. Informatie: VVVF-ledennet

VOORBEREID OP VERSTORINGEN MET PRAKTISCHE HAND- REIKING

Als de stroom uitvalt of het internet niet meer werkt, zijn er talloze vragen die op bedrijven afkomen. Wat gebeurt er? Hoe nu verder? Kan ik nog leveren? VNO-NCW en MKB-Nederland hebben een handreiking gepubliceerd die bedrijven praktische handvatten biedt om voorbereid te zijn op verstoringen. Informatie: VVVF-ledennet

MEER DUIDELIJKHEID OVER CYBERSECURITY RICHTLIJN

Op 20 januari 2026 heeft de Europese Commissie een nieuw cybersecurity-pakket gepubliceerd. Als onderdeel hiervan zijn er gerichte wijzigingen voorgesteld voor de cybersecurity (NIS2-) richtlijn. Een van de voorgestelde wijzigingen betreft een nieuwe definitie voor bedrijven in de chemische sector. Er wordt daarmee verduidelijkt dat de meeste VVVF-leden niet direct onder deze wetgeving vallen. Informatie: VVVF-ledennet

EU PRESENTEERT PLAN- NING VOOR EUROPESE BOUWVERORDENING

De Europese Commissie publiceerde op 16 december 2025 haar werkplan voor de Construction Products Regulation (CPR). Het bevat de planning voor de zogeheten technische specificaties voor bouwproduc-

ten die door de hele Europese Unie gelden. Voor decoratieve verven start het traject in 2029. Voor de lijm- en kitsector staan al verschillende productfamilies eerder op de planning. Informatie: VVVF-ledennet

WETGEVING STOFFEN

ECHA PUBLICEERT CONCEPT 25E ATP

De conceptversie van de 25e ATP (adapation to technical and scientific progress) van CLP is gepubliceerd. Deze is gebaseerd op de opinies van het Risk Assessment Committee (RAC) die in 2025 verschenen. Het gaat om twintig nieuwe classificaties van stoffen en 28 gewijzigde classificaties waarvoor onder stoffen die mogelijk in verf, drukinkt, lijm of kit worden gebruikt. Wanneer de 25e ATP van kracht wordt, is nog niet bekend. Na publicatie volgt meestal een overgangstermijn van achttien maanden. Informatie: VVVF-ledennet

EU PUBLICEERT ONE SUBSTANCE, ONE ASSESSMENT-PAKKET

Op 15 december 2025 is het 'One Substance, One Assessment'-pakket officieel gepubliceerd in het publicatieblad van de Europese Unie. Het pakket, dat op 4 januari in werking trad, wordt uitgevoerd door het Europese Chemische Agentschap

(ECHA). Dat krijgt er nieuwe taken bij. Zo gaat het onder andere een gemeenschappelijk dataplatform voor chemische stoffen opzetten, zodat beoordelingen beter gestroomlijnd worden en de samenwerking met andere EU-agentschappen wordt versterkt. Informatie: VVVF-ledennet

ONDERZOEK NAAR ANTIFOULINGVERVEN IN ZOUTWATER

Het Zweedse chemicaliënagentschap KEMI, heeft laten onderzoeken hoe de werkzaamheid en uitloogsnelheid van antifoulingverven per zoutwaterregio verschillen. In drie regio's - Baltische Zee, Kattegat/Skagerrak en Atlantische Oceaan - bleek dat zoutgehalte en temperatuur sterk van invloed zijn. De onderzoekers bevelen aan om bij de goedkeuring van werkzame stoffen en de toelating van biociden de werkzaamheidsstudie uit te voeren in alle regio's waar het product wordt toegelaten. Informatie: VVVF-ledennet

EU-HANDLEIDING VOOR BISFENOLEN BIJ VOEDSELCONTACT

Na de publicatie 2024/3190/EU en het verbod in 2025 van het gebruik van BPA en andere bisfenolen die gevaarlijk zijn in voedselcontactmaterialen, zijn veel vragen binnengekomen. De Europese Commissie publiceerde daarom een handleiding. Die bevat informatie en 'FAQs'. Informatie: VVVF-ledennet

Global Distributor of Innovative and Sustainable Solutions

**DKSH Performance
Materials - Asia Pacific,
Europe, and North
America**

1.4
Billion
Net Sales
2024

33
Markets

58
Innovation
Centers

Over
1,720
Employees

Over
100
Regulatory
Specialists

Discover more: dksh.com/pm

**DKSH Ranks Among the
Top 5% of the Companies
Rated by EcoVadis.**

DKSH

Delivering Growth – in Asia and Beyond.

KADERRICHTLIJN WATER VRAAGT AAN- DACHT VOOR LOZINGS- VERGUNNING

Volgens de Kaderrichtlijn Water (KRW) moet uiterlijk 22 december 2027 de kwaliteit van zowel oppervlaktewater als grondwater op orde zijn. Bedrijven moeten de actualiteit van hun lozingsvergunning checken en nagaan of zij KRW-stoffen lozen. Het bevoegd gezag zal bij de vergunning ook kijken naar zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Let op: alle ZZS die worden geloosd, moeten expliciet in de vergunning zijn opgenomen. Bovendien wordt de lijst met KRW-stoffen verder uitgebreid. Het is daarom belangrijk er proactief mee aan de slag te gaan.

Informatie: VVVF-ledennet

WETGEVING DUURZAAMHEID

FISCAAL VOORDEEL

Vanaf 2026 kunnen verf-groot-handels, bouwmarkten en schildersbedrijven gebruik maken van de 'MIA/Vamil-regeling' als zij investeren in faciliteiten voor het inzamelen van verfresten, spoelwater en het reinigen van schildersgereedschap. De investering wordt belastingtechnisch aantrekkelijker gemaakt. Er moet dan wel sprake zijn van een compleet en geregistreerd systeem voor watergedragen verf. Let op: meld de investering binnen drie maanden na het verlenen van de opdracht bij de RVO.

Informatie: VVVF-ledennet

EU PUBLICEERT HANDLEIDING VOOR ECOLABEL

Voor de door de Europese Unie herziene criteria voor het EU Ecolabel is een hernieuwde gebruikershandleiding gepubliceerd. Die betreft decoratieve verven, vernissen, performance coatings, watergebaseerde aerosol spuitverven en gerelateerde producten. De handleiding biedt informatie over het proces en de benodigde data om het EU Ecolabel te verkrijgen. Zij biedt onder andere achtergrondinformatie om de juiste data aan te leveren, checklists en aanvraagformulieren.

Informatie: VVVF-ledennet

BEDRIJFSLEVEN VRAAGT DUIDELIJKHEID OVER VERPAKKINGS- VERORDENING

Namens een brede coalitie van brancheorganisaties waaronder de VVVF, hebben VNO-NCW en MKB-Nederland een dringende oproep gestuurd naar het Ministerie van I&W. Ze vragen aandacht voor de praktische uitvoerbaarheid van de nieuwe Europese verpakkingenverordening (PPWR), waarvan de eerste eisen op 12 augustus 2026 in werking treden. Nog veel praktische punten zijn onduidelijk. De ondertekenaars hopen tot werkbare afspraken te komen en een realistische overgangstermijn te krijgen voor de handhaving in de eerste fase na inwerkingtreding.

Informatie: VVVF-ledennet

KABINET VERKENT INVOERING CIRCULAIRE HEFBOOM OP FOSSIELE POLYMEREN

De staatssecretaris van IenW heeft de Tweede Kamer geïnformeerd over de voorstellen van de Plastic Tafel - kunststofsector en ngo's - die het kabinet adviseert. Een belangrijk onderdeel is de uitwerking van de 'circulaire hefboom', die wordt gezien als alternatief voor de eerder geschrapte plastic-heffing en circulaire plastic-norm. De staatssecretaris meldt dat er geen juridische blokkades zijn om een dergelijke heffing op fossiele producten in te voeren. De VVVF ziet dit vooral als een nationale kop die later ook voor polymeren in verf kan gaan gelden en heeft daarom haar kritiek geuit. Informatie: VVVF-ledennet

EU LANCEERT VERSIM- PELINGSPAKKET VOOR MILIEUWETGEVING

De Europese Commissie heeft een nieuw versimpelingspakket voor milieuwetgeving gepubliceerd. Het moet de administratieve lastendruk verminderen, zonder de doelstellingen voor gezondheid en veiligheid te versoepelen. Het pakket maakt deel uit van de acties om de concurrentiekracht van bedrijven te versterken. De EU reageert hiermee op zorgen uit het bedrijfsleven over rapportageverplichtingen, trage vergunningprocedures en complexe regelgeving. Door CEPE en FEICA, evenals VVVF en VLK aangedragen punten zijn er grotendeels in meegenomen. Informatie: VVVF-ledennet

AFVALREGELGEVING VERANDERT

Met de officiële vaststelling en de inwerkingtreding van het Circulair Materialenplan (CMP) zette Nederland per 30 december 2025 een definitieve streep door het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3). Het CMP fungeert als brug tussen beleid en de dagelijkse praktijk. Het biedt kaders die decentrale overheden zoals omgevingsdiensten, verplicht moeten gebruiken bij het verlenen van vergunningen en het uitvoeren van toezicht. Informatie: VVVF-ledennet

FAQ'S VOOR EMPOWERING CONSUMERS FOR THE GREEN TRANSITION

Als toelichting op de 'Empowering Consumers for the Green Transition' kwam de Europese Commissie met een overzicht van veelgestelde vragen en antwoorden. Deze FAQ's zijn met name nuttig voor bedrijven die actief zijn op de B2C-markt. Om een generieke milieclaim te mogen gebruiken, moeten zij aantonen 'erkende uitstekende milieuprestaties' te leveren door te voldoen aan het EU-milieukeurmerk. Informatie: VVVF-ledennet

ARBEID

VVVF WIJST FNV- ULTIMATUM AF

Begin 2026 stuurde FNV een ultimatum voor de cao-onderhan-

delingen: 6% loonsverhoging, automatische prijscompensatie én een 80-90-100-regeling. Dat is meer dan wat de bond eind 2025 nog acceptabel vond: de 3,1% lag in lijn met de (afgeleide) inflatiecorrectie. Het generatiepact moest echter concreter. Tien jaar geleden had de VVVF-cao een seniorenregeling die toen samen met de vakbonden is omgezet naar vier dagen extra vrij voor iedereen. De vraag is of alle werknemers die vier verlofdagen weer kwijt willen zijn ten gunste van een seniorenregeling. De VVVF had in het herziene eindbod desalniettemin een voorzet gegeven om te komen tot een regeling. De CNV-leden konden zich vinden in dit herziene eindbod. Vanwege de onrealistische eisen kon de VVVF niet ingaan op het ultimatum. Informatie: VVVF-ledennet

VVVF BRENGT LOONGEBOUW IN LIJN MET WML

Per 1 januari 2026 is het wettelijk minimum uurloon (WML) verhoogd naar 14,71 euro (bruto). In totaal neemt het brutominimumuurloon voor personen van 21 jaar en ouder, na afronding, toe met 2,15 procent ten opzichte van 1 juli 2025. De VVVF heeft het loongebouw hiermee in lijn gebracht. De verhoging geldt niet voor de loonschalen van de cao voor de bereide verf- en drukinktindustrie, omdat daar geen nieuwe cao is overeengekomen (zie het bericht hierboven). Informatie: VVVF-ledennet

AWVN: LOONAFSPRAKEN MOETEN LAGER

De gemiddelde loonafpraak moet dit jaar veel lager zijn dan in de afgelopen jaren. Dat stelt werkgeversorganisatie AWWN: 'In deze onzekere tijden moeten loonafspraken weer gaan passen bij de financiële draagkracht van een onderneming of sector. De tekenen dat Nederlandse bedrijven de concurrentieslag verliezen, zijn duidelijk. Na jaren van zeer hoge loonkostenstijging is het nu echt tijd om de toekomst centraal te stellen en daar roepen we vakbonden toe op.' Informatie: VVVF-ledennet

BROCHURE OVER PENSIOENTRANSITIE

Werkgevers en werknemers in de verf- en drukinktindustrie hebben eind 2025 de brochure 'Klaar voor het nieuwe pensioen' ontvangen. Pensioenfonds PGB geeft daarin inhoudelijke informatie over wat de overstap naar de nieuwe pensioenregeling inhoudt. Alles staat in de startblokken en de verf- en drukinktsector gaat naar verwachting per 1 januari 2027 over naar de nieuwe pensioenregeling. Informatie: VVVF-ledennet

VERZEKERDE PENSIOENREGELING OMZETTEN

Let op: ook de 'verzekerde pensioenregelingen' moeten uiterlijk per 1 januari 2027 zijn omgezet naar de nieuwe wetgeving onder de Wet toekomst pensioenen. Als werkgevers dit niet tijdig

Solvica

KERN

KLEUR EXACT GEDEFINIEERD

KLEURENSPECTROMETER
SAUTER JCS

nauwkeurig
betrouwbaar
veelzijdig

solvica.com

kern-sohn.com

doen, kunnen werknemers fors worden aangeslagen door de Belastingdienst. De pensioenopbouw valt dan namelijk niet langer binnen het fiscale pensioenregime, maar wordt gezien als vermogen waardoor de werknemer belastingplichtig wordt over het opgebouwde bedrag. Informatie: VVVF-ledennet

EVALUATIE ARIE-REGELING

In opdracht van het ministerie van SZW verstuurt het RIVM een vragenlijst naar ARIE-plichtige bedrijven om de ARIE-regeling te evalueren. Daarbij wordt onder andere gekeken naar de effectiviteit en de proportionaliteit. De VVVF/VLK heeft input geleverd op het concept-evaluatieformulier. Ze roept haar leden op de vragenlijst in te vullen. Het doel is de regeling via de evaluatie aan te passen, zodat minder bedrijven eronder vallen. De huidige inspanning die wordt gevraagd, staat vaak niet in verhouding tot de risico's. Informatie: VVVF-ledennet

ARBEIDSINSPECTIE FOCUST OP GEVAARLIJKE STOFFEN EN ARBOZORG

De Arbeidsinspectie heeft haar Jaarplan 2026 gepubliceerd. Speerpunten voor de chemische maakindustrie blijven: de beheersing van blootstelling aan gevaarlijke stoffen, de aanpak bij risicovolle bedrijven (Seveso en ARIE) en de kwaliteit van de arbozorg. De Arbeidsinspectie zet de lijn van het Meerjarenplan

2023-2026 voort: ze zet haar capaciteit in waar de risico's het grootst zijn en maakt daarbij steeds meer gebruik van data-analyse. Informatie: VVVF-ledennet

VVVF

ACTUALISERING VVVF-VERKOOP- EN LEVERINGS-VOORWAARDEN

De algemene verkoop- en leveringsvoorwaarden die de VVVF voor haar leden beschikbaar stelt, worden in samenspraak met een jurist geactualiseerd. Het onderwerp zal de komende tijd op de agenda staan. Leden kunnen input aanleveren én aspecten die zij er graag in terugzien. Informatie: VVVF-ledennet

NEBEST COT SLUIT ZICH AAN BIJ VVVF

Als toeleverancier aan de verf- en drukinktindustrie heeft Nebest COT zich eind 2025 aangesloten bij de VVVF. Het bedrijf heeft een lange staat van dienst in de coatingsindustrie. Het adviseert opdrachtgevers bij het beschermen en onderhouden van constructies zoals o.a. bruggen en gebouwen. Daarbij richt het zich op allerlei soorten coatings, maar ook op drukinkt en kitten. Informatie: VVVF-website

VVVF VERWELKOMT GEMINI TECHNIEK

Gemini Techniek in Haaksbergen is een goede bekende in de verf- en drukinktindustrie. Het bedrijf levert machines en apparatuur voor afvullen, doseren en reinigen. Gemini Techniek is per december 2025 toegetreden als buitengewoon lid van de VVVF. Informatie: VVVF-website

C3 EN DAS VERLENGEN SAMENWERKING

Centrum JongerenCommunicatie Chemie (C3) en Domein Applied Science (DAS) hebben hun samenwerking officieel verlengd voor een periode van drie jaar. Beide organisaties onderstrepen hiermee hun ambitie om jongeren te inspireren voor bèta en ze te begeleiden richting een toekomst in de techniek. De VVVF is sponsor van C3. Informatie: VVVF-website

VVVF BIJ START CRITICAL CHEMICAL ALLIANCE

De chemische industrie uit Europa kwam op 13 januari 2026 bijeen voor de Critical Chemicals Alliance. Dat is een initiatief van de Europese Commissie dat fungeert als strategisch forum om de uitdagingen in de chemische sector aan te pakken: handelsdruk, sluitingen van industriële fabrieken en technologische achterstanden die investeringen in modernisering vereisen. De VVVF is aangesloten bij de alliantie. Informatie: VVVF-website

EUROPESE AFSTEMMING VOOR VERFINDUSTRIE

Onlangs kwamen de 'national associations' binnen CEPE bijeen. Namens de VVVF sprak Jaitse Feenstra met de andere directeurs en secretarissen over ontwikkelingen in Europese dossiers, relevante nationale vraagstukken en suggesties om de governance binnen CEPE verder te versterken. Feenstra deelde ook de Engelstalige versie van 'Verf & Inkt in de wereld om ons heen' en bood aan het naar andere talen uit te breiden. Informatie: VVVF-website

INDUSTRY SUMMIT VOOR BEHOUD EUROPESE INDUSTRIE

De VVVF nam deel aan de European Industry Summit van 12 februari in Antwerpen. Een cruciaal moment waar de industrie in dialoog ging met Europese regeringsleiders – waaronder Emmanuel Macron (F), Friedrich Merz (D), Bart De Wever (B), Christian Stocker (A), Dick Schoof (NL) en de voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen. Vaak wordt er over de industrie gepraat, maar op deze top werd er met ons gesproken. Informatie: VVVF-website

VOLG ONS

VVVF BIEDT BEDRIJVEN EN KENNISCENTRA EEN PODIUM OM
KENNIS EN ERVARING TE DELEN MET DE VERF- EN INKTBRANCHE

VVVF&PODIUM

DIJKSTRA PLASTICS / DKSH BENELUX / DUISBERG
PRODUCTION / E & R / ELCOMETER / FOETH /
HILDERING PACKAGING / KERN & SOHN / SAIER
VERPACKUNGSTECHNIK / SCHÜTZ

DIJKSTRA PLASTICS

De trots van Dijkstra Plastics; de PCR-emmer

Onze verpakkingsemmers gaan geen uitdaging uit de weg. Ze zijn in te zetten voor een breed aantal toepassingen, geschikt voor zowel vloeibare als vaste stoffen en hebben hun waarde bewezen voor het gebruik van verf, lijm, epoxy, asfaltbeton en composieten. Wij nemen graag de tijd om samen met onze klant tot het beste model en de meest geschikte verpakkingsoptelling te komen.

Voor onder andere de verfbranche leveren wij ook emmers gemaakt van Post Consumer Recycled (PCR), oftewel materiaal gemaakt van consumentenafval. Op deze manier maken wij van kunststof-afvalstromen nieuwe grondstoffen en verminderen wij de CO₂ uitstoot met maar liefst 90% per emmer. Dankzij deze emmer kunnen wij niet alleen onze eigen uitstoot verminderen maar ook die van onze klant. In samenwerking met onze klanten en partners streven wij naar een duurzame en circulaire verpakkingindustrie.

Wil je weten of onze PCR-emmer geschikt is voor jouw product? In onze eigen testruimte voeren wij praktijktests uit om samen met jou de best presterende emmer vast te stellen. Daarnaast maken wij in onze productieomgeving een analyse van het traject dat de verpakking aflegt en de processen die worden doorlopen in de keten. Op deze manier krijg je altijd het best passende advies.

Dijkstra Plastics
Industriestraat 30-34
7482 EZ Haaksbergen

www.rdplastics.nl
053 572 38 84
info@rdplastics.nl

DKSH BENELUX

CLiQSMART 110 & 112: New Defoamers for aqueous systems

- polymeric defoamer with hydrophobic particles
- VOC & silicone free; easy to incorporate
- designed for mid-to-high PVC aqueous paints
- pH stable from 3 to 13; efficient in all typical binder systems
- efficient to eliminate process and application foam
- stable performance on storage
- CLiQSMART 112 is a 100% active defoamer
- biocide-free
- CLiQSMART 110 is a 60% solids defoamer emulsion
- very easy to incorporate at any production step

DKSH Benelux BV
Westhoven 6A
6042 NV Roermond

www.dksh.com/benelux
+31 475 315 554
info-benelux@dksh.com

DUISBERG PRODUCTION

Blijf vooroplopen: dé onmisbare multitool voor de vakschilder

Open verfblikken eenvoudig – en doe nog veel meer – met deze hoogwaardige verfblikopeners. Met maar liefst acht functies, waaronder een liniaal, moersleutel en flesopener, mogen ze eigenlijk op geen enkele bouwplaats of in de broekzak van de vakschilder ontbreken. Ze zijn uitzonderlijk duurzaam en robuust.

Waar veel aanbieders in de markt opereren als wederverkoper, produceren wij alles zelf in onze fabriek in Solingen (Duitsland) en bieden we de optie om de openers volledig te personaliseren en uniek te maken.

Duisberg production
Spielbruch 33
42659 D- Solingen

www.verfblikopener.nl
info@duisberg-solingen.de

E & R

Razendsnel geautomatiseerd afvullen met De Vree afvulmachines

In de afgelopen weken hebben wij weer een aantal volautomatische DE VREE afvulmachines mogen leveren en installeren bij Nederlandse klanten! Razendsnel en zeer nauwkeurig volumetrisch afvullen van diverse muurverven, coatings, kleurpasta's, verharders en solventen. Automatisch positioneren, afvullen, deksel leggen, sluiten, controleren, gesloten en volledig automatisch reinigen via geïntegreerde CIP installatie en/of warmwater unit, automatisch omstellen naar volgend type product en verpakking (bussen, cans, emmers, blikken, flessen etc.)

E & R B.V. is al bijna 50 jaar uw gespecialiseerde partner in procesmachines, installaties, project engineering, proces optimalisatie en service voor de verf, coatings en inkt industrie.

Optimaal en reproduceerbaar mengen, dispergeren, malen, microniseren, kneden, ontluchten, verpompen en half- en volautomatisch afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Besparen op energie, maalmedia, onderhoud en koelwater verbruik. Wij vertellen u er graag meer over!

E & R B.V.

E & R B.V.
Stoomloggerweg 1
3133 KT Vlaardingen

www.er-bv.com
(+31) 010 4601544
info@er-bv.com

ELCOMETER

Loop voorop met de Elcometer 1720 Abrasie & Wasbaarheidstester

Stralen – Spuiten – Inspecteren – Rapporteren.
Elcometer ondersteunt de volledige levenscyclus van coatings.

Voor fabrikanten is schrobvastheid essentieel.
Gebrekkige duurzaamheid kan leiden tot voortijdige slijtage en reclamaties.
De Elcometer 1720 slijtage- en wasbaarheidstester simuleert nauwkeurig jarenlange reiniging en mechanische belasting in minuten.
Het levert consistente, herhaalbare duurzaamheidsdata voor betrouwbare productontwikkeling en validatie.

Stel de slaglengte in van 10 tot 300 mm en de snelheid van 10 tot 65 slagen per minuut.

Een ISO-knop stelt direct 37 cpm in voor ISO 11998, ASTM D2486 en DIN 53778.

Geïntegreerde doseerpompen maken nat schrobtesten mogelijk.
Verwisselbare instrumenten testen verven en coatings.
Ontworpen voor nauwkeurige en objectieve labresultaten.
De 1720 bewijst langdurige coatingbestendigheid met consistente en betrouwbare prestatiedata.

elcometer

Elcometer
Ravenswade 150 G&H
3439 LD Nieuwegein

www.elcometer.com/nl
030 259 1818
nl_info@elcometer.com

FOETH

Geef hoogwaardige procesapparatuur een tweede leven

Wij zijn Foeth, dé handelaar in gebruikte procesapparatuur sinds 1908.
Gedreven door duurzaamheid bedienen we de (speciaal) chemische, voedsel-, recycling- en farmaceutische industrieën.

We helpen onze klanten succes te behalen door de inzet van hoogwaardige, gebruikte machines voor directe opschaling van productiefaciliteiten.
Door machines te hergebruiken in plaats van nieuwe te produceren, dragen we bij aan een beter klimaat en besparen we zo'n 4,43 ton CO₂-uitstoot per machine. We moedigen u aan om met ons mee te doen!

Dit zijn onze beloftes:

- Europa's grootste voorraad van 2800+ hoogwaardige procesapparatuur.
- Onze experts helpen u bij het vinden van de meest geschikte machine.
- Wij testen de machines mechanisch voor verzending of transport.
- Wij regelen snel transport en leveren wereldwijd.
- Wij staan altijd klaar voor verdere ondersteuning na aankoop.

Deelt u onze droom van circulariteit binnen de procesindustrie?
Bezoek dan onze site en zie hoe we de levensduur van machines boosten.

Let's Reuse to Reduce! -> Foeth.com

FOETH

REUSE TO REDUCE

Foeth
Harselaarseweg 23
3771 MA Barneveld

www.foeth.com/nl/
+31(0)342 415 551
info@foeth.com

HILDERING PACKAGING

Eenvoudig en snel sluiten van blikverpakkingen

Kost het afsluiten van pails met een traditionele deksel en spanring teveel moeite en tijd? Onze innovatieve spanring met springveer biedt hiervoor de ideale oplossing!

Door een automatisch drukplaatsysteem wordt het blik efficiënt en veilig gesloten, zelfs met UN-keur (Y1.4).

EFFICIENT

- Snel en eenvoudig - automatisch sluiten van vooraf geassembleerde deksels en spanningen.
- Minder vervelend werk voor - en efficiënte inzet van personeel.
- Geschikt voor pails van 12 tot 23 liter, UN-gekeurd of zonder keur.

FLEXIBELE OPLOSSING, LAGE INVESTERING

- Werkt ook voor 2,5 - 6 liter UN-gekeurde verpakkingen met kleefdeksel.
- Eenvoudig te integreren in je bestaande afvul- en sluitproces.

Wil je ook jouw sluitproces optimaliseren?

Neem contact met ons op en vraag een demo aan.

HILDERING PACKAGING
SPECIALIST IN BLIKVERPAKKINGEN

Hildering Packaging
Zandvoortstraat 69
1976 BN IJmuiden

www.hildering.com
(0255 510 409
info@hildering.com

KERN & SOHN / SOLVICA

Precisie voor betrouwbare processen

In de verf- en drukinktindustrie zijn nauwkeurige meetwaarden essentieel voor reproduceerbare kwaliteit. Met meer dan 180 jaar ervaring biedt het familiebedrijf KERN & SOHN robuuste meet- en weegtechnologie voor laboratoria, kwaliteitsborging en productie. Ons brede productassortiment omvat onder andere:

- Precisieweegschalen en kalibratiegewichten
- Vochtigheidsbepalers
- Kleurenspectrometers
- Microscopen
- Laagdiktemeters

Solvica B.V. is partner van KERN & SOHN in de Benelux en adviseert u graag bij het kiezen van een passende oplossing voor de verf- en druktinktindustrie.

KERN

KERN & SOHN GmbH
Ziegelei 1
72336 Balingen, Duitsland

www.kern-sohn.com
+49 7433 9933-261
info@kern-sohn.com

Solvica
ADVANCED TESTING EQUIPMENT

Solvica B.V.
P.O. Box 202
8250 AE Dronten, The Netherlands

www.solvica.com
+31 88 3310661
info@solvica.com

SAIER VERPACKUNGSTECHNIK

Kleur bekennen op het gebied van duurzaamheid - SAIER emmers

Of het nu gaat om verf, lak of coating – onze emmers van 1 tot 30 liter bieden u precies wat u nodig hebt in uw dagelijkse werk: maximale stabiliteit bij minimaal gewicht. Verkrijgbaar uit 100% nieuw materiaal of in duurzame PCR-recyclingmateriaalmixen – zodat u kwaliteit en milieubewustzijn perfect kunt combineren.

Uw voordelen in één oogopslag:

- Stabiel en licht – ideaal voor dagelijks gebruik.
- Recyclebaar, ongeacht of ze met metalen of kunststof handgrepen zijn voorzien.
- Barrière & Peel: maximale bescherming – ook voor oplosmiddelen – en zeer eenvoudig in gebruik.

SAIER S-LINER BARRIER – ons slimme alternatief voor de metalen emmer: de geïntegreerde 360 -barrièrefolie beschermt uw hoogwaardige verf en lak betrouwbaar tegen zuurstof, vocht en UV-straling.

Dat betekent: langere houdbaarheid, constante kwaliteit en CO₂-efficiëntie.

En als u het echt schoon en duurzaam wilt:

de S-LINER PEEL met innovatieve inwendige peel-folie maakt een milieuvriendelijke verwijdering van verf- of lakresten mogelijk en zorgt ervoor dat de emmer brandschoon kan worden gerecycled.

Of het nu rond, ovaal of hoekig is – bij SAIER Verpackungstechnik vindt u de juiste emmer voor elk project. Vertrouw op echte specialisten. Mevrouw Sarah Maier adviseert u graag.

SAIER
VERPACKUNGSTECHNIK

SAIER Verpackungstechnik
Reutiner Strasse 7
72275 Alpirsbach/Duitsland

www.saiyer-verpackungstechnik.de
+49 7444 611-210
sales@saiyer-web.de

SCHÜTZ

Closing the loop: sustainable packaging made in Benelux

SCHÜTZ packaging solutions represent the highest quality and the most efficient use of resources. From IBCs to drums and jerrycans, SCHÜTZ Benelux supplies tailor-made industrial packaging to ensure the safest possible handling of your products and the most efficient logistics.

With our SCHÜTZ TICKET SERVICE and service locations Jager & Zn. and Remi Tack, we are setting the standard for the circular economy in the Benelux region. The SCHÜTZ TICKET SERVICE is a global solution for the return of empty industrial packaging, taking care of free collection and environmentally friendly reconditioning. Short distances, fast processes and consistently high service quality ensure that used packaging is efficiently returned, cleaned and reintegrated into the material cycle.

This creates a perfect loop: economical, sustainable and reliable.

Find out more: www.schuetz.net/benelux

Schütz (Benelux) B.V.
Westelijke Randweg 23
4791 RT Klundert

www.schuetz.net/benelux
+31 168 334 600
info1benelux@schuetz.net

COLOFON

VERF&INKT MAGAZINE

Verf&Inkt is een uitgave van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten (VVFV). De VVFV behartigt de belangen van de Nederlandse verf- en drukinktindustrie. Het blad wordt verspreid onder leden van de branche-organisatie en externe relaties. Verf&Inkt verschijnt vier keer per jaar. Verf&Inkt wil een opinieblad zijn. Dat betekent dat van VVFV-standpunten afwijkende meningen niet uit het blad geweerd worden.

REDACTIE

Adriaan van Hooijdonk,
hoofdredacteur
(hooijdonk@vkvf.nl)

VVFV-communicatie
(communicatie@vkvf.nl)

VORMGEVING

StudioDAM, Amsterdam

ADVERTENTIEACQUISITIE

Mooijman Marketing & Sales
Julius Röntgenstraat 17
2551 KS Den Haag
070 - 323 4070
dm@mooijmanmarketing.nl

Advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

DRUK

Impressed, Pijnacker

ABONNEMENTEN

Wie werkzaam is in de verf- en drukinktindustrie of op een andere wijze direct of indirect bij de verf- en drukinktindustrie betrokken is, kan in aanmerking komen voor een kosteloos abonnement op Verf&Inkt.

Meld u aan via info@vkvf.nl en u krijgt zo spoedig mogelijk bericht. Meer informatie: 070 - 444 0680, info@vkvf.nl.

OVERNAME

Overname van artikelen uit Verf&Inkt is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie. In de meeste gevallen zal die graag worden gegeven.

ISSN: 2468-421X

UITGEVER

VVFV
Loire 150
2491 AK Den Haag
070 - 444 0680
info@vkvf.nl
www.vkvf.nl

© VVFV

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen,

mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de VVFV. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet 1912 wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopiëren, dienen te worden voldaan aan de Stichting

Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

 VVFV
Verf en Inkt

STOFFEN-TOOL

Welke regels gelden voor de stoffen in onze producten? Welke veranderingen zijn op komst? Check de Stoffen-tool, een database van bijna 4.000 stoffen.

In de VVFV/VLK Stoffentool staan de eisen en verplichtingen van zowel Europese als Nederlandse wet- en regelgeving vermeld voor 4.000 stoffen.

VVFV- en VLK-leden kunnen met deze database eenvoudig controleren wat de status is van de stoffen die ze gebruiken of van alternatieven.

Wordt niet verrast door ontwikkelingen in stoffenwetgeving. Maak ook gebruik van de VVFV/VLK Stoffentool!

www.vkvf.nl/tools

HILDERING PACKAGING

SPECIALIST IN BLIKVERPAKKINGEN

voor alle soorten vulgoed

voor meer componenten

voor impact in het schap

voor veilig transport

Al meer dan 65 jaar
je partner in verpakingsoplossingen
voor verf, chemie en meer

www.hildering.com - info@hildering.com

